

Այս ուղղութեամբ ստեղծուած յոսէ - տեսութիւնը աստիճան չէ մեղմանալ :
Ինքնազգային ծածուկն եւ կրօնապաշտ - տանական շրջանակները զբնթի միմեայ - շովեանքը կը յայտարարեն թէ Մարտի - 19-ին ճամբարաբնակիչ ծաղկաբերին մը կ'ելայ : Ընդհանրական, վարչապետը կը ծածկ թէ խոստովանէ կարելի է 6 քան զքանի : Իր արտասանած բոլոր ճառերուն մէջ առ շեշտը կը զիջ բանականութեան եւ խորապատկեան վրայ : Այս է պատճառը, որ Հաստատեալ կը թուի Սեւեռ-Մարտի - 19-ին վերին ճաղկաբերին :
Միւս կողմէ, Ռուստիկ մէջ արտասան - շած ճիշտութեամբ ծածուկ էր մէջ Ա. Մի - քիական յայտարարելու — եթէ Արեւմտ - եանեանք մերկեն Գերմանիոյ հետ իրա - յարարութեան դաշինք մը կ'ընեն, ի. Միւս - քիական ու բնեկերպական միւս երկրները խորապատկեան դաշինք մը պիտի կըն - շեն Արեւելեան Գերմանիոյ հետ : Օրինա - քոր համաձայնութիւնը եր պիտի ըլլայ ան եւ մեծապէս պիտի նպաստէ խորապատ - րեան :
X Անգլոյ իտալեան Վարչապետ Խորո - յայտարարել թէ Արեւմտաւոր իր կրօն - քանաբնակ Գերմանիոյ խորապատկեան : Միւս կողմէ իտալեան Վարչապետ հետ իրա - յարարութեան դաշինք մը կ'ընեն, ի. Միւս - քիական ու բնեկերպական միւս երկրները խորապատկեան դաշինք մը պիտի կըն - շեն Արեւելեան Գերմանիոյ հետ : Օրինա - քոր համաձայնութիւնը եր պիտի ըլլայ ան եւ մեծապէս պիտի նպաստէ խորապատ - րեան :
X Անգլոյ իտալեան Վարչապետ Խորո - յայտարարել թէ Արեւմտաւոր իր կրօն - քանաբնակ Գերմանիոյ խորապատկեան : Միւս կողմէ իտալեան Վարչապետ հետ իրա - յարարութեան դաշինք մը կ'ընեն, ի. Միւս - քիական ու բնեկերպական միւս երկրները խորապատկեան դաշինք մը պիտի կըն - շեն Արեւելեան Գերմանիոյ հետ : Օրինա - քոր համաձայնութիւնը եր պիտի ըլլայ ան եւ մեծապէս պիտի նպաստէ խորապատ - րեան :

ԼՐԱՏՈՒ ԱՐՈՒԽԵՍԻ

ԷԼԻՄԱՆԱՆ ԵՐՐԵՐԱՆԻՐ որ ծածուկ է ար - դէն Փարիսի զիջարուեստական շրջանակ - ներուն, կը ներկայացնէ իր նոր ստեղ - ճաւորմանքները :
« Արեւելեան Աշխարհ » ժամանակար - ներով :
« Կաթնակերպութեամբ » Մառի — Քլեռ - ճատարութեան եւ բարձր ճոխմանարար - ականքը կը խոստովանէ :
« Մարտի 19-ին » ճամբարաբնակիչ ծաղկաբերին մը կ'ելայ : Ընդհանրական, վարչապետը կը ծածկ թէ խոստովանէ կարելի է 6 քան զքանի : Իր արտասանած բոլոր ճառերուն մէջ առ շեշտը կը զիջ բանականութեան եւ խորապատկեան վրայ : Այս է պատճառը, որ Հաստատեալ կը թուի Սեւեռ-Մարտի - 19-ին վերին ճաղկաբերին :
(10, Ռիւ տը Մառ) :

SICOMEX

20, Rue Royale, Paris 8.
Métro : Madeleine Tél. : OPE. 67-77

Մարտի 19-ին կը ստացուին մէկ ամիսէն, հաստատուած ստացողին ստորագրուած — վճար իսկ :

ԱՆԳԼԻՊՈՑ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄՐՏԻՆ (HYDE PARK) ԿՈՒՔԻՆ

Knightsbridge Battery 26, Knightsbridge, London, S.W.1.

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԻՆՃՊԵՍ ՆԱԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆԵԱՆԱԿՈՐ ԾՈՂԻՆՆԵՐ RAKI DUZEC
ԲԱՆ Է ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 8.30ԻՆ ԱՌԱՌՈՏԵԱՆ 12

ՇՆՈՐՀԱՎԱՐՔ

Գ. Նորայր Մանուկեան եւ Օր. Պատ - րիս Մանուկեան ներկայիս կը փութան իրենց արտաքին շարժականութիւնը յայտնի բոլոր այն յարգելի անձնուր - անց, որ յայտարարութեան ժամանակեւ, այնչեղութեամբ, հնարաւոր էր համալրել հասնանքը զայն յայտնել իրենց տարաբնուիտ քրդ՝ ուղարկելով :
ՕՐ. ԱՐՈՒՔԻՆ ՍԱՀՔԱՆԵՐԻ
Ժամանակ ամիս :
1929 ՅԵՄԱՆ

Ա. ՎՐԱՅԵԱՆ

ՀԱՅՏՈՍԵԱՆԻ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
Բ. Տպագ., յաւելեալ եւ ճոխմանակ
Պատասխանակ առիթ
Հարգարուած լայնաթիւն ինքնակող
Մեծաթիւ 684 էջ, կազմուած :
Գին 4000 ԳԼՆԻՐ
Դիմատարի ծախքով 4-350 Փր. :
Դիմել :
Գրատուն՝ Հ. ՍԱՄՈՒԼԻՆԵԱՆ
51 Rue Monieur-le-Prince, Paris (6)
ԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅՈՒՄ
ԼԻՈՆԻՆ ՄԵՋ
Կազմակերպուած Ս. Մարտիանով վար - ժարակ աշակերտութեամբ կազմել :
Ապրիլ 3, Սեպտեմբր 1929 թ. մարտի 20-30ին
Մարտիանով լայնաթիւն լայնաթիւն :
Գ. Կ. ԵՄԱՆՈՒՄՈՒՄՈՒՄՈՒՄ
ԹԱՏԱՐԱԿԱՆ
ԲԱՏԱՆԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅՈՒՄ
Պատմութիւն Ս. Մանուկ — Մարտիանով արտաքին մէջ, Տպագ. (7 Մարտ), ժամը 21ին :
Հնարակարութեամբ Գ. ՆԱՐԵԿԻՆԻՆԻՆ, ՍԱՐ - ԳԻՍԵԼԵՆԻՆ :
Կարտանի Նոր Սեւեռնի Բառեալ — խոսքը կը լեւանդէ :
Հարաքին փոխար - արժեք :
ԱՐԵՒԵՆ ՄԱԼ ԱԼԱՆ
ԿՈՒՔԻՆ
ՍՏԻՊՈՂԱԿԱՆ
Ստալկարար կը փնտռուի երկրասարգ Հայուն մը, կը թուած, Հայաստան ար բն - ակներէ մը մէջ (Պրիւսի) զրազի միայն երեք երեսներով (մէջը զրազը կ'ըն - քայ, միւս երկուսը՝ Յաւիկա եւ մէկուկէն տարեկան) : Տեսնան ոչ մէկ աշխատանք : Բնակութիւն, ուսուիկ եւ ամսական 15000 Փր. ֆրանկ :
ԴԻՄԵԼ ԱՆՃԱՄԸ ԲԵՐԵՐԱՆ ՎԱՐՈՒՄԻՆ :
Imprimé sur les presses du Journal HARATCH
— 17, Rue Bleue, 17 — PARIS (9P)

28ՐԴ ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿԱՅՐ
ՀԱՅ ԱՐԵՎԵՐՈՒ ՄՈՒԹԵԱՆ
ՓԱՐԻՏԻՆ ԵՐՁԱՆ

Կազմակերպուած Շրիւնի երեքներու :
Արեւելեան, Արեւմտեան եւ Մայրիկեան կողմէ, եւ ժամանակեւ Փրատական եւ ասոր սխառական կազմակերպու - թեան :
Կիւրակ, Մարտ 8, կեսօրէ վերջ ժամը 2-30ին :
Centre Marcelin Berthelot
28 bis, Rue St. Dominique, Paris 7
Métro : Invalides
Հայկական պարիս եւ քրդի, սկաւա - տական կեանքէ ներկայացումներ եւ խոսքեր :
Կը ներկայացուի Փրատեան :
« ՄԱՍՈՒՆԻ ՈՒՐՈՒՆԱԿԱՆ »
« Յաւելեալ եւ ճոխմանակ »
« ԱՆՔԻՆԻՆՆԵՐ ԳԻՐԵՐ ՄԵԼ »
« ԲԻՐՈՅԵԼԻՆՆԵՐ ԳԻՐԵՐ »
Կազմակերպութիւնը Արեւմտեան եւ Արե - յայտնի կողմէ :
Առաջին անգամ ըլլալով « Պարսկական պարսիկ » մէջ, պատկերաստեաններ եւ Արեւելեան կողմէ :
Տպագրութիւն, պիւրիկ :
Մուտք 500 եւ 300 ֆրանկ :
ԿԱՊՈՑ ԵՄԱՆ ՄԵԼ
Կը տեսնուի Մարտի 19-ին, Ապրիլ 26-ին, կէս օրէ վերջ, Մայրիս Մարտի 19-ին, (Բիւ. Մարտի) :
Նախաձեռնութեամբ Գ. Նալի Մարտի 19-ին, վարչապետ եւ ժամանակեւ Փրատական շրջանի ժամանակեւ :
ԳԻՐԸ ՖԻՐԱՆԻՆԵՐԻՆ, ԹԵՐԻՐԻՆ, որ կը փոխանցէ :

ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԵՐԳ

4 Մարտ, Չորեքշաբթի երեկոյ ժամը 9ին, Սալ Շափերի մէջ :
ՍԱՐԳԻՍ ՊՈՂՆՍԵԱՆ
Չորաքրդ պատու, Հայ գրականութեան — քեան պարսկական մէջ :
ՄԵՐ ՄՈՒՐՈՑ ԱՌԱՊԱՆԵՐԸ :
Տպագր. 300, 400 եւ 600 ֆր. :
Կը ծախուի զրատաններ — Հ. Բալու - ան, Մ. Պարսկական :
Երեկոյ Բիւր կը սկսի ճիշդ ժամը 9ին եւ կը վերանայ ժամը 11-15ին :

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԱՊՈՒՆԱՅԻՆ ԳՐԱՄԻՆԵԱԿԻՆ
Նոր հասցէն է՝
Hôtel Majestic
Avenue Kleber (métro Kleber)
(Մուտք)
23, Rue La Perouse
Հնամանիկ Թիւր կը մայր խոսքը՝
KLE. 22-05
Գրատեանը փակ է կեսօրէ վերջեր եւ մայր լընուիկ :
ՄԱՐՏԵՆԻՆ ՄԵԼ
Գործի շարժումը պատճառով, Մար - տի 19-ին մէջ ծախուի է մեծաթանակ, կէ - մեծաթանակի տակաւորակ զորք մը, շատ բանակ, մեծ ապագայ, կը յարմար - րի ունէ գործունեայ մէկուն :
ԳԻՐԸ ՖԻՐԱՆԻՆԵՐԻՆ, ԹԵՐԻՐԻՆ, որ կը փոխանցէ :

ՀԱՄԱՐԱԿԱՆ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԱՍԵԼԻՆԵՐ

Remington Roller Action

Remington Hand

REMINGTON "Princess"
— Մամուտարար —
ԿԻՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ պատրաստուած Վառիկ

REMINGTON "Super 60"
— ԱՄԵՐԻԿԱՆ —
ՀԱՄԱՐԱԿԱՆ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ Սեր - confort du rasage électrique

REMINGTON IV
Բոլոր սխառմանքով մատչելի ՄՐՏԵԼԻՆ ԱՆ ՆԱԵԼՆԵՐԱՅ
ՅԱՆՈՒՐՈՒՄԻՆ

Services Commerciaux Rasoirs Electriques
12 Rue Edouard VII Paris - g°

1929 ՅՈՒՆԻՈՒՐ ԻՆ
MORY et Cie
Հաստատութիւնը սկսած է շատ նպաստաւոր պայմաններով կառարելի դէպի եւ Միւրիլմ ծրարներու առաւել :
ԳԻՆԵՐԸ ԶԳԱՍԱՊԵԱ ԻՋԱՍ ԵՆ
Մեր նոր զինքները համար զինք, զրաւոր, հեռեւեալ հասցիներ —
Service C des Colis Postaux
10, Rue St-Quentin, Paris 10
Կամ հեռախոսակ — NOR. 40 72 & 50 83
MÉTRO ET AUTOBUS : GARE DU NORD

ԱՐՓԻԱՐ   ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

«Հողավրժիթ» ՆԵՐԸ. — «ՕՐՈՒԱՆ ԿԵԱՆ-
Ք» ԵՐԸ. — ԱՅՍ ԷԶԵՐՈՒՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

(Բ. Է. Վերջին մաս)

[illegible]

Իրերն չափ մը պարզ առաջինը իր
սիւսի և Օրդուս Նիւնսըն ը, քայլ այդ զան-
գիւնը եւ առջը իր խառնիչն օրուան կամ
մօտերն սոքերթիւքինը, Օրդուսի կարա-
պետ Շաւաղիսի նախըրտած շատուտն
Իր սիւսի այս խառնիչը, և Բաշաղուցըս
Իրիկունը Իր աչք մեծուղուց զաւատուր
Պարս Ֆիլիքի ճառաւառայքն կըկոծէ իր
մօտը օր մաքըս կապերն ծիփուն իր
մօտերն, Նայ կապապիւրն առաջը դրա-
կունը բաւառնէ սոքերթիւքի խիփուտը -
Քանիք, և Նայիք՝ Նաքարը զնոն՝ իր
մօտըս: Ժողովուրդն իր անիկա, Գիւրեւ
կորս յառաջանա. անք մաքըր, որուն առե-
նէ Նայուն Նոն Բուրքն իր երգապաշ-
ուլ իր Խոսմանքն: Միւս օր իւրաքանչիւր
մօտը, Երգապաշուլքիւքն այս շատուտ
Ֆիլիք, սեպիցն իւրան անբաւ Նայաւաքն
Նայուն ապըը որսաւառն չօգիլ իրարու -
Քինը իր նշանակն: Գարապետ Շաւաղ
պայտիլիսի պարագայի մը մէկ իր զանօտ-
նը, եւ անկան իր մաք մօտը իր կապերն-
ապալ, իր փնտռ իր մաքը, կինը, կնիկն-
քինը, քառանիքը, եւ Նայ բաւանայ մը
Իր պայտաւր (՝):

Ե Օրոսան ծնունդ ձերոն մտախն հարձե
 թե ինչի բերե՛. Օշակալն՝ Հեղինակուրդ
 կարծեմք, էր Ե Հայ Գրականության Նա-
 տալիս — Ե Անկե ինք երեսուն տարե
 ղեղնորդ տեղ, զորե այդ կեսանիք թիվ
 զրուան Հրատիպ էկեր, ընդորդ ալ Ե
 ինչ, համոք ինուր զգայունքաբար Ե
 թարգմանեմ: Կարգաբան յարարորդեր,
 լլայտե այն յարեք, այլ կտորեթեթ
 զպայտանամ էլ զրականի առկորդ ին-
 ղարանքն, աթևներն, շաղկապեմ Հոթ-
 ուն, թիվն ու իմաստան յառարանեմ —
 ձերեք: ... Թրգմանորդ զորեթիվներ
 տրդանուր էկեր եւ ի հաշա եւն առաջ
 ղարանքն առնեմ Հիմախան թարգմե-
 ղարդ ղարանքն մարդու: Կարգաբան
 իմաստանեմ: Կարճ՝ այն նախորդակն
 ղարանք, որ զեք Ե ղարանք է, հոգեա-
 ղեթ, ինքնին, ձեմ ղարուր իմ համաբար: Դ
 ղեմ ղարանքն ղարանքն, ոչ ղեմ ղարդ:
 Դ ղեմ ղարդուր, եւ ոչ ղեմ տալիսին:
 Դ ղեմ: Իւ ղեկնիկներ՝ Բաշայան, մա-
 թանան զմաթանան, ղեկն ղե հան-
 ղեթանա, պատարարներ ղեթանա, ի
 ղեթն ղարեթիվներ առկորդ երգարու ի
 ղարանքանքն, ու այսոր ղեմ կարգա-
 եթեր: Եր կարգանք Թրգմանորդ, ղյան
 էր մեթե ի ղե մասնաժողով այլ առնեմ,
 առկորդ մարմինն ղե բոլոր թարգմանե-
 ման, զոր ղարդ Ե լլայտե պայտանամ
 ... ձերեթիվն, մեթա ղրգունքն մեթա:

Փորձենք ամփոփել թէ՛ այս երկու շաբթ
դրական էջերը ի՞նչ բնդՀանուր յատկա-
նեխներով էլ ներկայանան մեր ուշադրու-
թեան :

(*) Յիշատակ դատաւորը, 1890ական
թուականներում նշանաւոր ազգայնապէս մեկ
քիչ, որ ուղեւորվ ամսօրհանալ կենդանա -
մեկ օրհիններում ետաւալ, կենդանցին
Իւմը բանարդանաց : Խոյամանալով՝
Այն Մոսկուա կոչուցաւ :

յուշերով ու մանրալէպերով համեմուած խորհրդակցութիւններուն՝ Կենդանաւանաւն զբաղան անձերու կապուած համով ու հոտով յիշատակներ : Այս մարդին մէջ Արփիւրիս Արփիւրեանն եղակի է եւ զօրաւոր յիշողութիւն ունի, միշտ փաւերաւ կանտութեան զրոյսով :

« Զողովրդներուն շաղախը երբեմն կրտսերան լլվալով մէկտեղ, դրական թեւադրութիւններն, կեանքէն, ապրած ու տեսած մարդու կեանքէն բխած, միշտ մոլորական, միշտ մատչելի, միշտ մարդկայնական, չափական ըլլալով մէկ տեղ: Յաճախ այդ խորհրդակցութիւնն էր իր գնդերական, երբ աղային տոմարութիւններ կը ներկայացնէ, որոնք այնքան հաճոյցով կը կարգադրուին: »

Անճի մը ոտերուած «Հոդիլտիքնեբուն
մէջ մէկ դէմքով չի գտանաբ: Ուրիշ
դէմքերու հետ կապուած դրուադներ կու
դան ամբողջապէս: Զոստոտած ինքն

Ինքնաշարժային ծախսերն ուրիշ :
 Բնորոշում զննվողներն մէջ խառնութիւն
 իր զանազանութեան ու հարուստ
 տեղի, զինարարական ու հանրային գոր-
 մէջին զով, իրենց ցաւատաւայն ուսու-
 ղելու կաշ, որուն յիշատակը նոյնքան սե-
 լին է ինքն համար: Եւրոյս համարձակ-
 թով ու սերով իր զոն անհնուն զիմպո-
 ղ: Ուշագի մտածք արեւորագրական
 թաւաշնաններն իր կամ քրտեղը կանխա-
 տեսներն պարզապէս մէջ մտքայն մէջ
 իր զերին զիտակին ու անկաշարհ-
 ըրտապարկայնին է, որ իր սերն մշաւար-
 ընտրութիւնն արժանաշուք, երբ նոյնքան
 անտեղ զիտի համարին անհամարուն կամ
 ստատիկ: Գիտել զորմանին երբեքմար, զ-
 անտատութիւնն ու հեղուրդութիւն, սակայն
 զամառայն, յաղաղութեամբ մը, որպէս
 իր զիմպարզին ու արտեսարին հիմնական
 տարրերն իր կապմունն:

Դրիւն եւ խաթը լաւորդեալն թանկ էր միշտեալ իմ տառն ինքեանսից յաւորդեալսին։ Եւ, արմատն պատճառաւոր թուրք տանդ, որոնք տնոր Բրիթանական տարաբնակ հնոց լինելի Թրմարտ Կապուկնից թաղակիւն ձեռ չգինակեալնք։ Լեւոն Բաշաւան կր պատմէր թէ Բեղադը Զինանի հետ ունեցեալ թաղաբարկան սնամանակ տնորն թանկ էր պահուն, Թրքիւր Թրքիւրեանի ինչ ջաշարէ տնոր արժակուն լնցուն լաւոր մը, փերէ վար ինքեմիկ տնոր պատճառն էր Երազայն ինքի մէջ, Եւ Երազայն տնորն իմ տնորն իմ կր իմ Թրքիւրեանի մը արգելի մէջ տալու կնի թաղակիւն կապորդ ան է, Եւ Թրքիւր արգալտ էր կուտան, տաւաղ փախուշտը, որոնքեան ինքիմիկ տալ կարեւոր լինէր մ եւ մնի տնորն էր լլալորդ, կըրտն կառավարդեալնան մը մըմատուցեան ղեկին։ Բան մը, որ տեղի չունեցաւ, ուր լուրճանու անպատուութիւնն ու նուաւ տաւաղութը ոչ թէ Թրքիւրեանի տնոր բլայ, այլ նախան ինքեմիկն էր։ Նմանապէս յաւորդեալ էր տերեր թոր. զէնք տալու յաւորդէն է որ եր թաղէ։

« Օրուան Կհան» շերք եւ. «Հողվորտիք»-
ները խմբագրած ատեն, թէ և ազգային
հողի վրայ է, բայց կ'օտարութի միջազգա-
յին պատմութեան ծանօթ դմեքրու լի-
շատակներէն պարագային համանայն :

Արփիար Արփիարեան մեր աշխարհւո-
րարին եռանդուն գործաւորներէն է,
Զօհապնեցուն, Բաշալեաններուն,

[illegible]

×

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Ամերիկեան Մաթթրադ, Իվընհեկ Փոսթ
մեծ շաքարաբերքը վերջերս ընդարձակ
և շահեկան ուսումնասիրութիւն մը հը-
րատարակեց Փարիզի Մեծ Շուկային եւ
Հալեքում մասին :

Ստորին պատկերում ցուցված է հիմնական մասերը:

Արջադուրը դեռ նոր էր բացված: Զովաճաղի երկ մայրուկ չամբոթե՛ն մուգ անտառյան ամպերներում վառ Ջախ էր փռել, որ հեծած էեք ձերե՛ն հեռա: Իրարու հեռ փախալով էր խառնեք զերերե՛ր նման, քանաչով ազդե՛կ շարք՝ ճաղաքե՛ն՝ որքան փայլե՛ր է: Ճալաքալե՛ր զուրկ էր հանձնե՛ր ձեռնափայլք ու հեռա՛նք թալե՛ր զայն չե՛կ փախալ, զը՛նչանց մարիթ մալի՛կ փողոցներում է՛ն: Ճալ էր իրարե՛ն փոխե՛ր: Սեն զեռա՛ն փ ճաղած է՛ր, պարտուր էր ժա՛նաբուրե՛ր: Գանձա՛նք փոռ նե՛փով (նոր խա՛նդով): Եր փայլե՛ր անհանձն խա՛նդը՛ն է:

— Առաջ միտք դնենք. Կերջը ձուկը
կ'ըսէ ձորճ, որ ճաշարանատէր է :

Կամուրջը անցնելով՝ կ'անցնենք Աջ ա-
փին: Յը հանդիպիրք երկվեցնակ ժը մար-
դոց, որ տարբեր կամուրջներով եւ քա-
ղելով իրենց ձեռնակառքերը, մեղի նմանե-
կը յառաջանան հեռուն, անորոշ կէտ մը:

Եւ ահա Հոստոստոսեանք մէջ եր հնչաւ ընծաւորութիւնս ինքնապաշտօնս - բնուած ի պաշտօնս ասիկա քորը կարգեալ տարբերակման ընթացքի մասին, ու իսկ յախճաթի ինքնապաշտօն եւ շարժապաշտօն եր կը պատշաճաւ եր ինչ հայրնիկէ: Շարժապաշտօն եւ կենդանիներու գոյութեւ գոյութեւ, յիշեալ եւ ստեղծութիւն կը կարգաւորուի: Այսպէս ինչ կը կողորդուի, ապառքորդութիւն կը կը հարուածան: Խնայողքն ապրեալ: Կոտորել ինչ չուր ինչ զորք ինչ հայրնաւոր քորը, կենդանիներու եւ ապրանքներու: Կատարուի այս զարգացումս ինքնապաշտօն մէջ ալ եւ ծախսել եւ խառնել ինքնապաշտօն, ապրելու ինչ կարգին եւ պատշաճութիւն եւ այլ ապ - կարգներու: Գեղերու ընդմէջէն:

Ինքնադիմ Դ. Նախկին մեծանշանությամբ
և լուսավոր շարժարկով էր — շոգնաճիճ
առարկա մը խուճառն արդեն քնածը եւ
հեղուկաճառ անարգանքով Դ. Նախկին
կէկ հեղուկը եւ կոպտիկ տասնիկն
նկայ արդարապէս եւ տարկուրտ
համկարմը, իրաւաբան անարդիւն
էր իսկ տամարք ք մեծութեամբ ։ Այս
համկարմըն ի կրճարդայնէ Նախկին
մտաւորեղի, գոյնեղի, յսմանեղի ու
քոյ, զննչեղի, բնականեղի, քա-
րոյնեղի եւ դրժարեղի տակրկուր
— Թիւնեղի ու դրժար գոյնեղեմը ։ Այլի-
քան մէջն ու, Թարգի կեդրոնայն
ԻՄ Ետիւնը ։ Առաւարտ արեւորք մեծ-
նազոյն, իսկ զաւարտ անկարճ —
ասլին տատկոտեղեմ եւ աննոյնեղի յու-
նա ։

Ի՞նչ Զօլա զայն որահկնց ռփարիդի որո-
վանը: Արդարեւ զիչոր եւ ցերեկ այս ո-
րովայնր երբեք չի քնանար: Միփոփոգ քա-
ղաքին կեդրոնը կծկուած՝ այս մեծիդ,
ռուսացիկ, որովայնա-խնայողական դուր-
սարանը մշտարթուն է եւ կը դորսեալ ա-
մանայեցորդն արապութեանը, որովէն դի-

սպանութենէն Լրեք տարի ետք , այս
է: առաջադէտ ու ըրաճաշարչար գրադէտ -
Հրապարակադրին յիշատակի յուշարձանը
կը կանգնուէր Հետեւեալ վերատու -
թեամբ .

Գաղափարի գոհին
 իր հիացողներն ու
 Բարեկամներն :

Բարեկամները :

Գողթնիզական էրախտադէտութեան
յուզէն մէկ արտաշատութիւնն էր այդ
գողթնէն: Այդ առթիւ լոյս կը տեսնէր
նաեւ զբոլոյն մը, փաստաւորաբար զրազէ –
տիկն սպանութեան իւր յուզականորոն –
թեան մանրամասնութիւններով: Եւ
Չեմ դիտար թէ այս անդամն է՝ նա ալ
է Հողթնիզական մը զբէրած սիրտամ զբ-
նազդով մը նուիրեալ: ...:

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

Բ. Գ.— Այս էջերը կազմվում ատեն նրկատի ունեցեք Իմ, Հայրենիք օրաթիւրը, 1892 — 93 տարիները, Պոլսի Նոր կեանք կոտուն, 1898 Բ. տարի, Երբեք Ազիւ — ամսերիս, 1898, Հայ Գրականութիւն, 3. (յաջան, Երեսօրէն, 1942 :

մինչև լուսանալը մարտն ու մաքրել աւելի
քան վեց հազար թոն ուտելիք: Անյայ, անիշխանագան, մատնումի այս չլրատա-
կարուն, Հայերը, ցայտուն հերկով կը
բացատրեն թէ ինչու համար Յրանաացին
այդ ժամ լաւ հիշուէ, սակայն անոր հա-
մար մնալուով զամբոյն մէջ մե-

ար գնաճը ընթացիկ թվարկի մեջ՝
 եւ ինչեւ ուսուցիչներ։ Մեծ համոզա-
 ներուն մէջ, ու ճակատ դուրսը՝ մայրիկներուն
 եւ փոքրիկներուն մէջ, ջրիմուռներէն ըն-
 արարած, ուրիշամբ պտուղ եւ բանջարէնէն-
 զուտաբե՛ր աղտոտեցիք, յոխիք (պաշտպա-
 ն, ծախիկապաշտպան, ծննդէն, դուրսէն,
 թաքմ պաշտպան, կիսաթաքմ, ճաշարի (մա-
 տուր)։ Լեւոնի՛ն՝ չղոյաբան, ճակիղկի, յո-
 լիկէն՝ ճարտիմքէն, կկտորեն, կտկէր, կենսա-
 թիւք, կենս, բոլորիկ ջրոյց տրուած յա-
 ճարիղիկէն առնէ։

Անադին տեղ յասկացումն է միայն ճրկութեմին՝ բոլորը սակախանքու մէջ դնողսկումն, ուրիշ էր ուսեկի տեսակին՝ բուն, ճերմակ էն սեւ, մէկ ուրիշը դեռ նախններին: Երկար թայամա մը լցնում է լեռնակուտակ ստղէի տեսակներով, եւ իրաքանչիւր լեռան կամ բլուրին մէջունդը կանգնած է զնաւատար՝ բեղձնաբառ — զիտս գիրուէ կին մը. ապրանքին ցոյցը կը

Ոստյարդէա ու սոնայող ամբոխն ու
ապրանքները ճեղքելով կը մտնէնք մեր -
ձախայ սրճարանն - ճաշարան մը զաւաթ
մը ճերմակ գինի խմելու, երբ սկսած է
լուսնայ :

Մարտարտի տառ է։ Ամեն ինչից բարձր
բանակն ինչպես էլ իրազեկությունն է։ Հոն
են յառնաձայնակները, ոտակաձայնակ
շնչները, վառաճորդներն ու զորքերի
զգեպետը Գոռը, ցորաթ ծաղիկն է,
որտեղ է՛լ չէ՛ գալա՛կ ձեռքերով մե՛կ,
մերթ ինք մեկը զ զինե՛ր երկրորդ յա՛ր
է՛ հալա՛րանք մտիկ էլլոց է՛լ շի՛շ չա՛կ
ուսումն քառա՛կ զարկի։ Տեսա՛կ քո աւան
գու՛րիւն է՛ Գաբրիէլ մե՛կ զհե՛ղեային պա-
րանա՛ղիք մը վե՛ր լուսա՛կն է՛մ, ձա-
վեր զերթիք քո ախո՛ր ապուր ու-
տակու։ Այս քնարանքներուն ծաղիկն յա-
նա՛կ զորքի կարելի է՛ հաւաքել մանա՛կան
Մեծաբորքի՛ հաճոյստարութիւնը՝ զիբրի՛-
ւներ, զիբրի՛ւներն այսուր ինքնու, և զինե՛ն
զանա՛կներն երգու՛հներն, պանծապա՛ր-
տա՛հներն են։

ՀՆԻՔԱՐԴՐ ԲԵՐԵԱՆ ՀԱՐՑԻՆ ԲՆ ՀԱՍԿ
ԻՆԵՆՆԵՐ ԵՐ ԶԱՆՃԱՅԻ ՀԱՆՐԱՆՈՒ ՀՆԻՔԱՐԴՐ
ԻՆԿՈՒՄԻ ՓՈՊՈՂՈՒՄԵՐ ԳԱՍԱՏԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԵՆ
— ԱՊՈՒՆԵ ՀԱՆ ԶԱՆՃԱՐԻ : ԱՊՈՒՆԵ ԿՈՒ ՀԵ
ԶԱՆՃԱՆԿԵՐՆ ԴԵՐԵՐԱՅԻՆ ԱՅՍ ԱՆԿԱՐԴԱԿԱՆ
ՄԱՐԾԵՐՈՒՄԵՐԻՆ ԵՆ ԿՈՒ ՈՐԵՐԻ ՈՒՅՐ ԿՈՒՅՐ
ԵՐԵՆԵ : ԴՆԻՔԱՐԴ ԵՆՈՒԿՈՒՄԻ ԶԵՆԱԿԱՆԻՆ ԶԵՆ
ԻՆԿՈՒՄԻ ԶԱՆՃԱՅԻՐԻ ԿԱՍԱՏԱՆԻՆ ԴՐԻ -
ԴԱՍԿԱՆԵՐՆ ԵՆ (ՀԱՅԱՍՏԱՆԱԾԱՆԵՐԻ), ՈՐ
ԵՐ ՓՈՐՈՐԱՆ ԵՐ ՍՊՈՐՏԻՆ ԵՐ ՉԻՐ ԵՐ ԿԱ-
ՆԵՐ, ԴՆԻՔԱՆ ԶԱՆՃԱՆԻ ՈՐ ԵՐ ԿԱՆՈՒՆ, ՀԵ
ԶԱՐԲԻՆ ԱՆԿԱՆՃԱՆԵՐՈՒ ԵՆ ՀԱՊՈՒՄԻՆ ԳՐԱ-
ԾԱՆ ՀԿՈՒՄԱՆԻՆԻՆ ԴԵՐԵՐԵ, ՄԻՋԵՆ ԵՐ
ՍՈՒՐՈՒՆ ՈՍՏՐԿԱՆԻՆԵՐ ԴՈՒՐԱ ԿԱՐՈՒՆ ԳԵ-
ՐԵՆ :

Առաջին մեծ համկառն է ներս կը մտնենք: Մի քան շաւի է: Ակնի շերտու վրայ, շարքով կարծես աւել կնկնաշնորհ չադարձուր կը հմարտուան — եղ, կով, ոչխար, խոզ, այնքան շատ եւ խիտ, որ գո՞տաբար կարելի է շտանդիլ այս նեղ մասլից նըրանցը: Երեւն է: Քննարկեցինք, քննեցինք, զորաւոր մարզիկէք, ուսերուն վրայ առած կը տանին ամբողջ գտած մը կամ ասիւմի, աստիճան եկարք զատուր: Կը կնկնաշնորհէին աւել:

բիւրը, կամ պայթած աշնն ու վար կախ-
ածած պոչը կրկնա արդառեւ անդորդի-
լքան – դուրեւր, հանապազ անօր Շոտ
միտ շի մօթիւրը: Ծրանաւայի մէջ կեն –
զանիւնիւրը կը մօթիւրին կամ զուսանդե-
ռէ կամ Փարսիքի կամ Վիլնիթ կը յոր-
պաշտանդեցեալ մէջ: Կենդանիին անդա-
մաւատութիւնը տեղի կ'ունենայ մեծ
ճարտիկութեամբ: ամբողջ զորոշողութիւ-
նը մէկ վայրկեան իսկ չի տեսեր:

Միսի սրահներուն կից փորձողնոցն է
(Թորփորը), ուր կը ծախուին կենդանիին
պատկանող ամէն ինչ, բացի միայն: Ու-
ղեղ, լեարդ, լեղու, երկկամունք, ստա-
մոքս, թոք, գլուխ, ոտք:

Կր ծանեցե՛հ հաւեղէններու ժաշուոր արա-
հը: Երկրու եւ հարթ վառդակներու արե-
նակներու մէջ թխտած են ան -
հայեի նպաստասկներ, քարեր, հաւեր եւ
շրտածայի իմձակալութիւններ: Եւ այս
արտօնէի դուռը կ'ընէ տարեկան 26-000
թոն հաւեղեհ եւ որսի կենդանի:
Գամարասցըը հասնիւնէ առաջ իսկ, հո-
տէն արդէն կը հասկնանք թէ՛ ձկնատու
կը մտնենք: Յատուր թաթխուած է
ցեղեղն ու քաղով: Այլա՛նք ինքե՛ն ընդոր -

ցումած ցուցահանդէսին , որ պիտի տե-
 ժինչէւ Ապրիլ 11 : Աշօրիէթըս Փրէս կը
 ռադրէ որ ցուցահանդէսը կը մայիսին

Յաղթական է զօրախար Քասար՝ և Ա-
պրատարս զնդապետն ու ընկերներն զի-
ղական արուած են անխնայ ևւ արժա՝ խա-
ղազութիւն իր տէրէ՝ երկրին մէջ ։
Յեղափոխութիւնը արւուն իր պահանջէ
Մտաւ իբրայ իր համարութիւն անոնք ։

Իրաքի դրացիները, — մասնաւորապէս Սուրիան ու Թուրքիան, — աշխուրջ կը հետեւին ղէպերու ընթացքին :
Ե՞րբ պիտի խաղաղի խռովայոյց Արեւելքը :

մախոհանբր կ'ուզէին իրաքի մէջ վե-
հաստատեւ Նուրի Սայիտի բանատի-
ւան մտքածիւսը Գնւ. Դաւթի...

ԳԱՐԶՈՒ որ Ամերիկա դաշած էր քանի
չաբաթ առաջ 27 իւղաներկ եւ 22 ջը-
ններկ կը գուգադէ: Նիւ Էորթի մէջ

Նկատելին դէպքերու բնթացքին :

Ե՞րբ պիտի խաղաղի խռովայոյց Արեւ-

Մարկուսյի ձայնափիւրը յայտարար —

ԳԱՐԶՈՒ որ Ամերիկա դաշած էր քանի
չաբաթ առաջ 27 իւղաներկ եւ 22 ջւ-
ններկ կը գուգադէրէ Նիւ Էորթի մէջ

ցումած ցուցահանդէսին, որ պիտի տե-
սինչէւ Ապրիլ 11: Աշօրիէքըս Փրէս կը
ռադրէ որ ցուցահանդէսը կը մայիսին

ՈՒՇԱԳՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ՄԸ
3. ՍՎԱՃԵԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

ԽՄԲ. — Երեւանի «Գրական Թերթ»-ի
 № 9 Վ. Մխիթարեան շահեկան գրախօսա-
 կան մը գրած է Գ. Գաապարեանի «Յա-
 րութիւն Սվանան» գրքին մասին: Ստա-
 րեւ՝ զլսաւոր մտնորը, արեւմտահայե-
 րէնի վերածուած:

Հայկահրապար լոյս ընծայած է Կ. Գրապարեանի «Յարութիւն Սիւսեան» և ուսումնասիրութիւնը: Մտաւոյլ ոչ շատ մեծ, բայց ուշադրաւ եւ զիտական բովանդակութեամբ արխատութիւն մը:

Այսպեսանք ընդհարյալի եւ զարկալի իւր զտես աշխատանքի ի ունեացաւ արախիկ ժամանակը զորոյն մը երբ, ի՞նչ կողմէ Բաղրակա ըտապապալակ կարգեր կ'աւելցուին զայն ըտապապալակ ու ձեռնութիւնը իւր թիւ կողմէ, չհարցանի իր ժառանգը ի թաւ Բաղրակա տրտապապալակ ինքն ինքն։ Տե՛ս ի՞նչ զոյգութիւններ։ Գալթաններ, Եւ Յայններ, եւ Հայներ, ապառապալակ տալապար։ Այսինքն աճեալ տարւոյ 50-60ական թուականներուն, երբ Հայ տաճարութիւն աղայիկ — ապառապալակ տալապար իւր զայն ընտանիք իր արեւել իւր յաւաքութիւն արեւմտայն գործիներու ու շուտութիւն։ Աղայիկ — ապառապալակ հոտ յարտաք իւր աւանքն աճեալ զայն երբ որուն համալէ իրեն ունեացալ վարտաք իւրում իր ընտրութիւն ընդհարյալ տարբեր հոտանքներ վարապալակ։

Սյամեան արեւմտայն ղեկովարտ-
կան չարժան ակնաւոր ներկայացր-
ցին էր, յեղադրեալներ Միջ. լայրնող-
տեղի արժանի ղեկավարն ու հետեւորը Է
Այս մեկնակէտը նկատի ունենալով, Գ.
Գաւաթեան իր ուսումնասիրութիւնը
ստիպած է Սյամեանի ծովանոց Նալբանդ-
եանի ուղերձին վերջին քառեակով (—

Քեզ սիրեց Հայաստան, քեզ օրհնում է
 քեզ քեզան

Քեզ դափնի պսակներ հիւսում է սպա -

Ընդունի՛ր այս երկտող իմ ամշուհ հիւս —

Պակասը քնդ լցնէ, սիրած իմ, քն ազգը:

Իր Հիմնական նպատակը Համարելով
 Ե ասլ Սյամանկան գործունեությունը և
 իր անձնական ու զգայաբարձական ստեղծ-
 չությունները, որոնք առկա են հոգև Յ.
 Սյամանկան և Մ. Նալբանդյանի միջև ։
 Գ. Գապայրեան լայնորեն է իր սխեմ-
 առության մէջ ընդգրկած է Հարութստ Նի-
 բբե, զանոնք վերլուծած և ապա՝ ցնդ-
 Հանրաշարժած ։

Այս ուսումնաթիւթեան ուղարկւեալ
կողմերէն մէկն ալ այն է, որ անցեալ դա-
սու երկրորդ կիսուն հայ կեանքի պատ-
ճաբարսն ներկայացուցիւնքէն մէկուն
գործունէութիւնը չարագրուած է ոչ թէ
ժամանակէն ու ղէջքերէն անջատ, մե-

հայտնաբերում, այլ՝ ամուսնալուրջանի քննադատը Քաճարյանի, Նայ Քաճարյանի կենսերի իրադարձությունաց հետ կապակցություն: Ինդր չէ, ոչ դրբեր աստերի լույսերի իր հեր ամասնանի ու իմբալուրդը մեր մերաստուրիներ: Բայց այստեղ ապագան է շնտեր, թէ՛ հեղինակը այդ առթիվ էլ չարախաճած՝ քննադատը հզուքները ընդարձակ տեղ յառաջանելու էր՝ ամատուր: Անցող լուսարարությունից այց՝ անտուր տեղ գտած էլ, որքան որ սահմանակալ է Սկանանի կենսերի ու դրբեր տեղի բազմակողմանի լուսարարելու համար:

ժամանակի եւ ինքնավարի ամբողջ բը-
նութեամբով՝ հեղինակի ցոյց տաւած
է, որ ք տարբերութիւնն ազատական թաղ-
քինքն եւ ամբարշտ - կերտ - պահպան -
դպրան հասանքի, զեմփրատ հասանքի կը
զգուշ տէ՛ր ժիւնն հայ թողութորքի ազա-
յին - ազատագրութեան, այլեւ դան կը
նախադէր բրբեւ ժաննա՛նտ, նախապա-
ման սոցիալ - տնտեսական ազատագրու-
թեան ։

Հետադարձաբնակիքի կարգադրումն ունեւ զգրքի երկրորդ բաժնի, որ արժուում է Սպանական կեսանի ու գործունէութեան ամփոփ շարքաբնակիքի. Յայտնի է որ Սպանական գործունէութիւնը կառուում է արվումաւ գծաշարադրութեան հրապարակախօսութեան, Բառերի, Քանի, երկնայնի ու ծարաւորութեան հետ: Հեղինակը լայն տեղ զառկացուցած է 1836ին Սպանական հինարդարաւորութեան վերաբերեալ հանդէպ թաղման բնօրինակ շարքադրութեան հետ: Նշուած շարքադրութեան վերջին միջոցառումն է ցայտօք լուարձուած Սպանական զուգահեռաբնակիքի Սպանական զուգահեռաբնակիքի կեդրոնական զօրքան Ռիչարտ շտապում է զգրքի մէջ, լեւն զուգահեռաբնակիքի ծառայող Քրիստիան Սպանականի թաղապարտութեան մասին յետոյ, այլն: Սպանական մասին խօսելով զի արարածը տալիքի Յակոբ Գորտիսեանի խնայարձեւութեան հետադարձաբնակիքում զարաւարակելիքն է:

Մյանմարի ուշադրություն կկորցրեւ ե-
րոս եւ արեւմտաւայ ընդ ու թաղորդ-
ւոր թիւին: Խոսելով Մյանմարի թաղոր-
դութիւնն իրա կործի Թաւթի Գ. Գաւ-
նարեան ինչ հանձն է այն շնամարդ զե-
ր, որ Մ. Պէլիթիւնայի, որ Մ. Հէֆի-
նայի եւ Մ. Հայկերի ինչ ժրան խա-
րացած է Մյանմարն արեւմտաւայ թաւ-
թիւն ինչ խնամարան եւ զարգացման զոր-
ծին մէջ: Ե Մեղրուր ըզմաւորած Ժամա-
նայի 1865, Մյանմարն մեծ ուշադր-
ութիւն կը դարձնէ թաղորդին: Իր զդէ-
ւ Եւրամած Մատուռինն պատմական ու-
ղորդութիւնը, որուն ներկայացումը լաւ
ընթերցանութիւն կը դնէ:

Գրքին մէջ լայն քննարկման առարկայ
ղարձած հարցերէն մէկն է՝ Արեւմտաւա-
յերոս. Սահմանադրութիւնը: Սկսածնա-
նիկիցը պատրանքներ ունէր այդ Սահմա-
նադրութեան նկատմամբ: Կր կարծէր թէ

ՕՐՈՒԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ ԷԵՏ

ՆԻԱՍԱԼԱՆՏԻ ԴԷՊԲԵՐԸ

Երևանյան, որ Աբրահիմի մէջ գտնուի-
ւան հայտնաւորեցին թանկ գտնուի-
122-722 արեւ. թ.՝ սարսափ ուժեղում ։ Եւ
մոտ 2-5 դարեր թանկեղանքում հոգաւոր
միւլ է, թանկ էր օրէ էլ վեր թանկեղանքում
գարածով է պայտանքով շարժուի-
ւոր, ապիսկանորթիւքում, դէմ կասար-
ուած շարժանքներում, եւ պայտանքիւք-
ում ։ Վեր սարկէ է վեր պայ հոգաւոր
ըմաս էր կողովորուշէրան-Երևանյան
համայնականութիւն, որ ստուշարար
էր կառավարուի Հարաւոր թոտկան
համայնականութիւնում զարթու-
կանքներ, կողով ։

Ծայր տղամե շարժումը անխուսափելի էր եւ ուշ կամ կանոնի պիտի սկսէ իր իշխող զաւորականները չէին կարծիք որ համազայնակցութեան տեղեկութիւնն այս փառքի ժամանակ վերջը ծայր պիտի լինէր։ Միւս կողմէ, իրողութիւն է, որ Ապրիլիկէ մը ղեկավարը նախադասութեան շատ տակի պիտի կ'ընթանաւ։

Շատ մը անձեր, մասնաւորաբար հա-
րաւային Արիւնքէի սպիտակամորթ բնա-

ազգային Սամանադրութիւնը հնարաւորութիւն պիտի տար Եւսամանի մը գլխին ներքին եւ արտաքին բովանդակութեամբ կապակցութիւններու: Գ. Գալապրտեան կը գրէ թէ այդ բարեաւորութիւնը ոչ միայն շնչին էին, այլեւ մտնող խալտաւորութիւններ, որ առանց էին սովորական կառավարութեան եւ ազգային իշխանութեան կողմէ: Յետագային Սմանան կը պատկերէր Սամանադրութիւնը՝ իբրեւ յիշգրտելիական Զարթոյր իւսերորման հնարաւորութիւն:

ԱՄԻՆԵՆ Պ. Նալբանդյանի հետ սերտ կապերի հաստատումը՝ Սմանանի առաջին հիշերկում էր։ Այս գրքի մեջ առանձին զեկրերով ըննարկվում է Սմանանի շրմ-նորքը Գաղաթառան հիմնադրման շրջի իր դերակրությունը։ 1860 - 1861թ Սմանանի միտնվածությունը իր կանչին յնադիպական իրադեպերում վրայ։ Ապացույցներով համար ապացույցան է Գ. Գալաթերանի կրկին ընդունումը փաստերի, որոնք կրկնվան է. Սմանանի եւ Պ. Նալբանդյանի միջե եղած սերտ կապերը։ Այս առիթով ուշագրավ են հեղինակի կողմ կատարուած մեղուդին շարք մը լուսնումներ լուսարանում, ինչպէս յայտնի էրադարանի Պաղկ Ժամանակ, այնտեղ խորհրդապատրաստ ընկերութիւն կազմակերպելու փաստումը մեկնարկումը, աւտոնով փաստումը ընդհանրապէսմները։ Գ. Գալաթերանի լուրջ այստեսանք կատարումն է։ Յաղմուկն է սերմ զիմարդ լուսարանի 19րդ դարու 50 - 60ական թրւականներուն իսկ յիշեցական - արտադրանի կետերէ մեծ ներկայացուցիչը՝ Յ. Արմաթեանի կեանքն ու դերը։

կելները, Վեյմարական Բոնդոյնն միջին
ճիւղապատ տեղի ունեցող չարժուածներու
է. րաւունքիւններուն ետեւ իր տանն
ստեղծող Դեյսլանդերքին Արքային մէջ գո-
ւաճարուած Արքիեպիսկոպ Գետտֆրիտն
Համաժողովարքին ազդեցութիւնը։ Որոշ
էր այս Համաժողովարքը, եւնէ յայտնի
գրաւորութեան կազմակերպիչն զլուրի
չունէ արագացուց ղէպներուն ընթացք
Արքիեպիսկոպին մէջ իրերդոնութեան
զղացումը չարժեքներով եւ ժողովուրդ-
ները չարժան տնկով։

Բայց, բացառելով Համար, թէ ինչո՞ւ
ապառնաբանական չորո՞ւմ սկսած է նիւթ
սալաւանի մէջ, մինչ Արիւնի խնդրական
միւս Հողոստաններէն մէջ Հանդարտու-
թիւն կը տրբէ՝ անհրաժեշտ է Համիրի
մէջիւս շարքին արմատը, այսինքն
մոտէվան - Նիտաակուտ Համարը շուկ-
ցու թիւն ներկայացուցած վիճակին:

Լիպտապետոս ընդունաւ իւր Հիւրապետ-
յն եւ Հարապետս Թուրքիոյն զորս զա-
նազայն ի բիւթեհն ներս, այն զլիա-
ւոր պատանաւոր, որ չափազանց ազա-
րագամաւ եւ Թրքան երկրի մէջ հե-
ղաապաշտի թաւախիւր իրենց երկրի
այս չափազանցապէս քննելն աշխատե-
լալոցն կամ իւր, երկրի բնուտաւ Թե-
ն ինն ըսն այն պէտի յիշուող: Համապե-
տապէս քննելն վարչիւնը կ'ուզէր Թուր-
քիոն իւր: Հաջայն Հարապետ քննելուն
զմեծ շարժ առարկան հիմ ի բիւթն տնդ-
ւորի թաւեհ Համապաշտապէս քննելն մաս
կազմող երկրներուն մէջն:

Եթէ այս կարգադրութիւնը վերջ գտնէ,
Ներասաններ ազգային կեանքում մէկ
երեսորդ համեմատութեամբ զերշունակա-
ւոր ըլլայ: Եւ արդեաւ ըլլայո՞ւր որ Նիւ-
ասաններ արարածութեան զգեստը ինքե-
մարդկային աշխատանքն է, համարա-
նայութիւնն է: Հեռանալով այս հակադասու-
նականները պիտի ունենայ, որ լաւ տա-
նի մէջ թիւնը Ներասանացոյցները զոքո՞
վիտեանը պիտի երթայ աստիճանաբար հո-
րեւ իշխանութեան ներքեւ ցաւեանը որ-
բայե՞ք արուեստ երբեքներ, ցայտնէ՞ք ե-
րեւ իտեղջեղաները Եւ Հարաւային Ամրե-
ն է:

Որտե՞տե՞ր ինչո՞ւ համադաշնակցութենէն հեռանալու այս շարժումը, որ վերջին փառի մը ամիսներուն ընթացքին շատ ասեւիկ կազմակերպուած եւ ուժգին կերպով մէջնանկ էլաւ :

Չորսման չմիջոցների չեղձուկանա-
կան է. Արիթմիկները չեղձուկան չե-
կալարել իրենց հաղթ. երկրորդ չմիջ-
ոցն էին ալ՝ Շարաբակի Խոսեղիոյ մէջ
հաստատուած սպառազանքի գաղթը՝
համընթիվ ունեցած իրենց վախէն է։ Այս
ստատուակի վերաբերեալ ինչպիսիք
ընդ Սամահադեանքի մէջ ուր պիտի ու-
նայե՞լ, իսկ 1960ին Լիւնստի մէջ պիտի
գնծուի համազանգուցութեան իրդա-
նութի կայունութիւնը։ Արիթմիկն Ազգայն-
ապառնալարի ղեկավարութեամբ մամու-
լի հասան իր նկատման իրենց ուր
ցոյց տալով յարմար ուր պիտի ունայե՞լ

ኮሚዩኒኬሽን

ԸՄԲՈՍՏ ԿԸ ԴԱՌՆԱՆ

ԱԻԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆԵՐ

ቴኮ ሃሳዊነታቸውን

Բայց զիշերը կոյր է: Թուրք մը չէր
հնար ըլլալ ան, մտածեց Հայրս, որով-
հետեւ Թուրք մը չէր կրնար հասնիլ մին-
եւ չեմը, կարծես գիտէր թէ Հաւերը
ինչեւ ուր հաւկիթ կ'ածէին:

Անձնան այս տարիներու ընթացքին,
 ճշտանէր իր տապալէին, և այդպէս իր
 խնայել, որոնք պիտի կազմէին փոխուող
 ուսման զբաղւումը: Անոնք ի՛նչպէս
 չէին պատմում թիւներու և յուշերու
 մէջ: Իրենց վաղիկ ինքապաշտէր, անդա՛ն
 արար պատմանոց ծուղակներու սարսափը
 ինչ իրանցուցած են իրենց շփոթին և
 տարբեր: Ի՛նչպէս:

Այդ դժմանին, իմ դիպիտ մօտ սպան –
ուրեպա զուսպից անոր՝ որ մեծ է Զայր
հարած էր ճամշոյի մը, զուսաճանու –
նամօր : Սպաննուածին կնքաձայրն ու
բայրնորը Թուրքիա Հաստատուած էին,
նկատածն է՝ ձիւրաներու վրէժխնդրու –
նինքն էնեռ մալու է. ոճիւրը ժամանա –
նին թաղիքին մօտցնել տալու ժամօր :

Բայց Մոնթենեկո երթալու կամ անկէ
հայտնաւ չամար, չաղէ իր անցիկն ինչ զիւ-
րդէն ուր կ'ապաղէին չարքաւ եւ իր եղբայր-
ները: Մինչեւ իսկ, երբ այդ մարդը
ապամոռեցաւ, աճաբանանի իրենեւ եւ -
որին ծէրաւորու. զէ՛մ, քայց զստապի-
տի մէջ չհետապնդու հնկատունեցաւ, զա-
նի որ զայն թուրք իր նկատման: Գիշ-
եր քայնաւ յաւ ոճիւր խորհրդաւոր մեծաւ:
Մենք, տղաք, կ'աճապարէինք զիտնա-
լի աղքատք մեծ հայրիկին վրէժն տւե՛-
մ:

Մեծ էր, բրդակնիքն է՛մ ալ իր ձեռ ձեռ մառաւսով թիւնը, և ոչ թէ հետաքրքրե-
թիւն ևս խոցման արժանի: Հայտն չեմք ի-
նչ պատգամաւ: Թէ տղամունդ ի՞նչ էր: Ա՛յ,
նա ի՞նչ և ոչ ալ իրեննեմն ձեկը: Ա՛յ,
ձեկանիցիցը մատ շուռէն ալ ոչ գործն
ե՛նէլ: Չու՛ր ողորդուի: Եւ չէր և ոչ ալ
Այն խոյնդի, Բեհեմ արծաթի մարդ մը: Այն
ոչ օրերուն Միքը թորեքարիցի իրաւ-
նորութեամբ: Սա՛մանապա՛ւ մաշանդեղ-
եղի չետարմարդ, ժողովուր մինչեւ
Թիքազան չուր: Մարդը, ու պահաւոր
իր սպասե՛ր, հաւեմքն պիտուողը զայն

Նախորդին: Այլ վերքեր երեք չուսուե -
 րաւ: Գործարարս զայն կրնց ըստմամբ
 տարւիւնը, եւ, վերջոյնս այդ վերքը ե -
 րաւ իր մահուան պատճառը:

Այս դէպքէն յետոյ բաւական ժամանակ
 անցաւ: Եղբայրս ու եւ երբ ըստատէն
 ինչոնցիկէն, ետեւին այն վայրին՝ ուր
 գործարուած էր ա՛ն, միշտ կը կենային:

Հոն, լուռ, կոկորդը սեղմուած, այն ժայ-
րին ժամ՝ ուր հորեղբայրը կոթնած էր իր
գիտակցութիւնը կորսնցնելու առաջ :
Կրտսն թէ արագ կապէր արին թափափած
տեղը խոտ չի բուսները : Հորեղբոր վիրա -
ւորումը տեղի խոտից էր մնալ ժառ թի կա-
մեր գոյնով, խոնրիկ զարնով, կարծես
արին խմած էր. մեր արիւնը, ձերանուն-
ընտ արիւնը, մեր նախնիքներուն արիւնը
ոտ եր ամուռներ միտ երանկներուն մէջ :

Երբ տասնամեկ հինգամեկի, այս շաբաթը
սակեի ուսեկ եկ զատարմ ժեքը, յոյնիսկ
որոշեցաւ Թեմայի վարչը խառնիկ շատ ա-
ռաւ: Ապառ ժեք, այն թիւ թիւ յիշալ, այն
տարածութիւնը ունի թէ անտառներու
ժեք ազարեւ ամէն րոյն յանգեալ կը ա-
ռէ: Համբ, մարդիկսն ինեկեի կը ջը-
պառն ըլլայու: արարեալն ժեք զարգացաւ:
Այ ժեք արժեկն թաքի արտախ որորեի-
ներն: Այնիկ իր տուննի, ոչնիկ թաքի
տաւ միջեան ժք, որ կըրը կը զատարմ
այս մայրիկ թաքի, հոն ոչը կընկաւ կը
հօրեկարարու: Մեմորիզոր մայի իտը կը
թուէ: Եւ, ոչ կընաիկ մայի այս մայրիկ
թաքի, ոչ այ զատուիկ թաքի: Ինձ կը թը-
կըր մասնաւոր, հոն կը աչը մայրը՝
որպէսիկ վիշտաւոր կը կարեւորալ կընի:
Վերջը թաքացաւ կը տուննի, արհւնը կը
տարածուի յոյնի թաք:

Ուր որ երթայինք՝ սուղերը կը ցըց -
ուէին ճամբուսն վրայ: Գերեզմաններ, գե-
րեզմանաքարեր, ոճրագործութեանց յի -

շատանկեր, ուղեբեգական արկածներ է խաղալու՝ գր. լավորդէք կը մտնայինք մեր քննամիջոցներ ուներ, բայց ոչ մեր կը արտաւանդէր, Գնդապետները ողորդէր. դո՛ւն էր, մանաւանդ՝ ինչ անոնք սպաննուած ինչ եղբայրական ձեռքերով Անտիք թափող ժամայն մեր յիշողութեան մէջ : Հաւելի լիւս էր կ'ազնայնէիք եւ կ'առնայինք ինչ քաղաք՝ որ քաւալի բաններ կը յիշէինք՝ ուրիշ մը կը ցցուէր, ամէն կողմ ղերգման :

իւ, չորհորդոյ զիբէր ինչ յուսումն։
Չորհորդար Մերջ Երեք բախտ ինչ
ունեցան։ Չոր քախտ քիւնեմբեր արեւոր ինչ
իւն, զայն իր արտ. ժամանորդ յո-
նէր։ Տարր տարի չորեք ինչ, Էմբորձ
իւ Երբ իր քուր Խալար։ Մերջ ա -
մբառանց արքիւնիւր ունէր, որուն ինչ
Չորհար Նանդորդէ, Նաւանդարդ անոր
Չորհար իր մանչ յունէր։ Երբք ինչ աշ-
խատեք, ինքուան իր չիւան ձեռքի
պատմաւոր։ Չարս անոր ինչիւն։ Մեր -
քուր Խալանդանիւր լուսան էին։ Փախա -
նորիւր զանուն զալիւիւ։ Արւ։ Ի ինչ
նուն Նամար արեւ ինչ խալ։ Իր ձեռն -
տաղբեր զիւն ինչ քիւն։ Ման իր զաւա -
պարտել Մոնիւնիւրդի իր քոնքիւնիւն
էլ, Խարն արեւորան իրար։

ՄԻԼՈՎԱՆ ՃԻԼԱՍ

ՄԻԼՈՎԱՆ ՃԻԼԱՍ

(5 7000.)

1

արդէլ չանդիմանալ երկրին ժողովրդա-
պետական բարոյականման: Ինչպե՞ս ա՞յ
մէկ տանգիտութիւն գտաւ իրական ժո-
ղովրդական կողմէ, բացի անմահի՞ որոնք
ճարտար իրարմանակներն են:

Միջոցային կարգ մը դիմադրութեան
— բռն. չամաճանք՝ նաոր փառապարտ պայ-
քաթի մը ճնշմանակ է եւ այդ պայքար
կը մէկ խորհրդային տնտեսական եւ դիմ-
ադրական տնտեսականութիւնը կրնային
զիստ՝ պահելու: Նամար արարական աղ—
պաշխականութիւնը դիմադրելի իր դիրքը:

Մամիկ Գալանթն, որ Նամաճանք
Պաղատան ստանդին վիշ. Նամաճի ճնշ-
ւոթն իսկ ստանդին վիշ. աղաքայական
ժողովրդական զինք մը կըստ է Իրաքի
մէջ: Ճաղապարտ փաստարան, 1947ին,
պաշտական է Նամաճայմար կուսակա-
նութիւն 19 ղեկավարներու: Դարա: Իր
պաշտականացական աղանք ուժգնութիւն
եւ արժանացող գտած էր որ զատաճա-
րութեան վերնախմբին առաջ իսկ ձեռքա-
կալուեցաւ:

Ջրուածք իրական Նպատակներէ,
արտասանման ապագայանման էր եւ
իր շարքերը լիբերալարմաւ միայն Յունիս
14ի լիբերալութիւններէ կուգէ: Գալանթ
Գալանթի արարականի թաղովմանման է Ժ.
Բ. Պաղատն է: Մարգար դրոյթներ: Իս-
կանաճող զբոստանայ, կը պիտի որ
ժարգիւստ է:

ՔԱՆԻ ԱՐ ՏՈՂՈՎ

ՄԻԱՅԱՆ ՆԱԶԱՐԻՆԻՆԻ Ռոտրոյա-
րանը փառապարտ Նամաճանքու ժառ-
նք՝ տանդինական դաշնակցական մէջ:
Կը մնայ Նամաճային տարրականի երկր,
արդէլ Նամաճանքը գտածն է ձեւ:
Նամաճիկային լիբերալարմաւ նաւաղը:

ՅՈՒՆԻՍՄ մէկն սեղանը արտասանման
մէկունը ժրտանցիկները պիտի կարենան
լիբերալ Զապար Գր. Ֆրանքի ճամադա-
— տարական տարր դրամ զինք (արդէլ): այս
գլուխակին զատ կարելի է գտնա Զապար
Գր. Ֆրանք այն շանկի երկրին:

ՃՈՒՆԻՍՄ, մերժեց Ներպալական Կեդր.
Դրամատաներու փոխադրականութիւնը: Ար-
դարեւ կըստական Նամաճայմարի կը
հաղորդէ որմանական ուղեւ կարելի է չափ
տարբերութիւն եւ զինք շանկի Գրամա-
— ինդի, Նամաճայի, Գրամիայ եւ Անդիայ
առաջ կը շանկի երկրին:

ԷՔՈՒՐԻՍՆ Զարաթիսթիկը դրամու-
— ցու առիթ որ զատաճարական կողմէ
— Նամաճիկային մը Զրատարական էր Այ-
— ժերիկ ընդատաններու ձեւ ուր կը լա-
— տայուի որ անոնք որ զինք խաղաղարման
մէ ժրտանցիկներու կըստ էր արդէլ զինք
կը կուրի ֆրամական րանակը:

ՆՈՒՐԻ

Կատանէն Գ. Լարցուն Վարդանան
Հաղար Ֆրանքի կը կուրի Յատանի տա-
րանման Նամար:

ԿԱՊՈՑՑ ԻՍԶ

ՍԻՄՓՈՆԻՍԻՆԵՆ ԿԱՅԱՆ,
Ֆ. Կապ. Խաչի Օպար. Կապանի արմա-
նադրականի կողմէ արդէլ արդէլ Սպիտի
սկիւրը:

Իմուսանքը պիտի է լինել տեղական
ժամանակագրութեան, իսկ կեդրոնի դիմաճ-
— ները կընդունուին, Ներքալարի, Զինք-
— շարքի եւ շարքի օրերը ժամը 13-30ին
14-30 եւ երկրորդան ժամը 18ին 20.
Բիւ Մեյրան 5, Շն. Բոստանէ 27-35:

Imprimerie Spéciale
du Journal "Haratch"

DRAPERIES:

ՃՈՒ ՌԻ ՆՈՐ ԲՐԵՆԴԵՆԵՐ ՆԱՍԱՏՈՒՆԵՆ ՅԱՏՈՒԿ
ԿՏՈՐԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԿՈՐ ՎԱՅՈՒՌՈՒՍ

ETS. B. ARTMANN

TISSUS:

ԱՆԵՆԵՆ ԸՆՏԻՐ ԿԵՐՊԱՆԵՐԸ ԱՄՐԵՆԻ ԳԻՆԵՐՈՎ
ԱՅՅԵՆԵՆԵՐ ՄԵՐ ՎԱՅՈՒՌՈՒՆՈՒԿ
Ինիսեճէճ որպէսզի մեր ներկայացուցիչը ձեռի այցելէ
Գիմամիշ շանաթի պիտի ըլլայ

ETS. B. ARTMANN

26, Rue de Rivoli
Tél.: TUR. 50-44 PARIS (4e) Métro: St.-Paul

DRAPERIES:

ՃՐԻ ԳԱՆԱՏՈՒՍ
EXPERTISE GRATUITE
Երախտի կամար
ձեր փալիցանը, փլիյում,
յարկարմանի կամ խամար:

J. TORANIAN

18, AVENUE DE L'OPERA
092 73-21 092 19-45

ROSE COUTURE

284 Rue de Vaugirard

ՋՐԻ ԳԱՆԱՏՈՒՍ

EXPERTISE GRATUITE
Երախտի կամար
ձեր փալիցանը, փլիյում,
յարկարմանի կամ խամար:

J. TORANIAN

18, AVENUE DE L'OPERA
092 73-21 092 19-45

ՓԵՏՐՈՒՄԱՐ 18

Կը տանուր կընդունի մէկ, Նամաճիկան —
նամաճար 2. Ե. Դ. Եթեճարման են-
կարողութիւնը:
Այս կերպի, զարդոցի արա՛նք մէկ,
ժամը 15ին:
Մուտքը ազատ է:

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻՐ ՕՐԸ

Փարկի մէջ, Նամաճիկանի խոճ-
Ե. Դ. Դ. Նոր Սերունդի Անարանան խոճ-
րի:

ԻՄԱՅՈՒՆ 16ԻՆ

ՄԱՐԱՆԵՆԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՆԵՑԻ

Եկեղեցիին Վարդուիկներ կը ծանուցա-
նէ թէ՛ այս կերպի, ժամը 15ին, Բա-
— լեզարմանի արա՛նք մէկ, 10ա, Բիւ
Վանիւր, կը կատարուի Մար Եկեղեցի
Հայրենի զարմանքի Նամար, ա-
— ռաճարուեցանք ուսուցչուէր Տիկին Ս.
Թորանանի: Արտասանութիւն, խմբիկ
եւ Նալկան տարրով պարեր: Երգա-
— պար եւ շինարարութիւն: Կը ըն-
կալարուին շինարար եւ շինքի Անու-
— տիկներ:
Կը Նալկանի ծնողները, Եկեղեցիին
անդամներ եւ Նամաճիկան:

ՓԱՐԻՋԻ ՆԱՅ ԱՆԵՍԱՐԱՆ, ԵԿԵՆԵՑԻ

8 bis, Rue des Ternes
Մերթ Փոքր Մայիս կամ Տամիկի:
Այս կերպի առտաւ ժամը 10-45ին:
Կը խոսի փրաքարականի ՄԱՍԵՆԻ:
Երկր՝ Եկեղեցիին Զարմար լեզուի:

ԵՂԱՆԱԿԻ ԱՍԵՆԱԿԵՐԷՂ ԴԱՏԵԱՆԱՆԴԵՍԸ

Կազմակերպութեան
ՍԱՐԻՆԵՂ — ՄՈՐԱՏԱՆԻ ՎԱՐՓԱՐԱՆԻ ՇՈՐՓՈՐՈՒՄ ՄՈՐԻՐԱՆ 4 ՄՈՐԱՏ-
ԱՐՓԱՐԱՆԻ ՆԱԿԻՆ ԱՆԱԿԵՐԱՆՄԱՆ ՄԻԱՅԱՆՈՒ ՌՈՒՐՈՐՈՎ
ԿԻՐԱՆԻ, 7 ՅՈՒՆԻՍ
Վարմանի զարմարեղ պարտագներն մէջ: ժամը 22ին կուգ
ՎԱՐՄԱՆԻՐ ԿԱՍԻՐ

ՀԱՐԱՐԱԿՈՐ ԵԿԵՆԵՑԻ ԱՍԵՆԱՆԴԵՍԸ

Remington

Roller Action

Remington-Rand

REMINGTON "Princess" — Մամանկան — Կ Ի Ն Ե Ր Ո Ւ ՀԱՄԱՐ պարտաւորութեան մասին	REMINGTON "Super 60" — Ա Մ Ե Ռ Ե — ԿԱՍԱՐԱՆԱԿՈՐՈՒՄԱՐ Super-confort du rasage électrique	REMINGTON IV Բոլոր պիտաններուն մասին ՄՈՐԵՂ մը Ա Ն Ե Ա Ե Կ Ե Ր Ա Ն ՅԱՆԴԱՐՈՒՄԱՐ
---	---	--

Services Commerciaux Rasoirs Electriques
12 Rue Edouard VII Paris - 9^e

Հիմնադիր-Տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԲԵՆԱՆԵՆ

ՃԱՆԱՐԱՆ ԵՄ

Ճրտանական — Նալկան եւ կողմա-
— նան ընտրի կերպարներ

4, RUE ROBERT-ETIENNE
(Rue Marbois) PARIS - 8^e
Tél.: BAL. 31 21
ՇԱՆ ԶԻԼԻԶԵԻ ՄՐՏԻՆ ՎՐԱՑ
Métro: F. D. Roosevelt
Հաճելի մրճարդ
Առաջադարձ կովկասեան խորութեան —
— ներ, զաւրիւր, զարմար
Bar Americain

21^{րդ} ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

Մօտ 1200 պատուիրակներ Հաւարտա-
էին Մոսկուա, որ կը հանդիսանայ Հա-
մայնալարներու եւ Համայնալարութեան
« Մէքէն », ժամանակցելու Համար կու-
տակցութեան 21րդ համադումարին :

Անճեղ, որտեղ հեռանել են համայնա-
վար կուսակցության շատանաման
դատաւնութեան եւ անոնց դժոժին եւ խոս-
չելն, եւ օր քրքր հեռանելին մօտ տաս-
օր տեւած ՉԻՊ համադումարի անցու-
ղաքային, հաստատեցին թէ ոչինչ փոխ-
առան է ինքնզգային Ռուսոյի տեղին եւ
արտաքին քաղաքական ճակատի վրայ:

կրտչէ, մայր ու կը շարունակէ մայր
հետեւող լաւատանաւ ինքնաբերաբար
նուազող, իրեն խորաբաց ասպարէզ
գլխէ ելորենի գաղտնախառնող, ցոլող
քաղաք զորքիները, ներկայ օրերու
է հակառակօրէական խթանը ք յանձն
է Մարտիկի, իսպառնիկի, Մանկիկի
Քրտչանի, Շեղբիկի ու այլոց, որոնք
հեղադար տարինք փայտաշենի, արտա-
նիկ խաւարներէ կ'ըն ծւ ի. կրտչ-
է չիւր զորքէ կ'եղծ որդի տառալորներ ու
ժողովրդներ մայրեն սնկորեն: Համա-
պարտ իտալական Մայր Զրո Համալս-
է ինքը, ինքնաբերաբար նուազող շեղ-
բանք, ինքնաբերաբար նուազող շեղ-
բանք, ինքնաբերաբար փայտաշեն
է Մարտչիւ, չիւր խաւարներով թէ ինքու
է ինքնի ընկերներուն խաղը բնոյ
է ինքուով ըն:

[illegible]

Փաստորդ 21րդ համադասարակ սպեյսի
մե տեղի ունեցան: Արշակունիի հասն-
ողները աղերցին հանրապետության
դրոշմը, որ յայտնվեց յայտադրություն-
ների համադասարակման, թե՛ և Սիւ-
նիքի դրոշմը, որ համախառնաբար
հիմք առնուր պահել ռազմական ուժերի
համադասարակումը, որ մեծ հասն-
ուած, ուր կընթէ համադրութիւնն ու
համադասարակութիւնն պարզապէս պէտք
է: Գիտանալով թէ պետութիւնը, որ
հիմնովին զինված ուժի մը, ամբողջ
համադրութիւնն ու զոյգութիւնը մանրակա-
նորոշ է, այսպիսի գոյոց կոտակ ժողովուրդի
կարողութիւնը կարողութիւններն ու ասոր

Համար է, որ Խորհրդային Ռուսիան մեծ է կապերի վախճանի, որով ժամանաթիվն էս էն էն էլ բխչի տարեկն: Արդյունքն պարզ է՝ ժողովրդային վերջին երկրորդ պատերազմից երբ 3 - 4 միլիոն Ռուսներ ռուս զինուորիկներ պարտադրվեցին Եվրոպայի իրենց զին զինով, անձնատուր եղան Գերմանիայի և Կապուլի պարտադրություն: Համար կարժիր ռուսական թանկահին:

Ինքնաշարժ Ռուսիայի քաղաքական կուլ-
նիզմը, մէջէ մեկնելու և Երբեմնեան
հասնելու ճանապարհը, որով որոշեց և կէ-
տեց իրենց ընդհանուր քաղաքականութիւնը։ Այս, ս-
խալեմէ զիմ, որ Ռուս-Երբեմնեան Ռուսի-
այի մէջ երկուսն ունէ, երկէն ինչուս Եր-
բեմնեան և Ռուսիայի հարկաւորութիւնն ուն-
իւն չընտանաւ իրենց վրայ։ Իր քաղաքական
մէջ զէջ մարտապետը, ի մէջ այլոց ին-
քի, ընկերական քաղաքականութիւնը ին-
քի ընկերական ուժի անքաղաքիկ աշխարհի
քաղաքական ինքնուրուշ տարրեր երկէն
ընտան։ Նա ինքապէս ամենաբնութեան և
ինքնան սկզբունքներէ։ Զոհողս յայտու
քաղաքական ինչ կէտէ ինքնին սկզբունք
է։ Անի յայտն էր յայտարարութիւնը՝ «Լի-
բերտէ մեծագործ ժողովուրդներու։ ու ապա
քաղաքականութիւնը, դիմեց և ինչ կէ-
տեց աշխարհական քաղաքականութեան շահե-
կէ։ Ուրեմն ապաքին ապառքայական մէ-
յեցեց և փոքր աշխարհ զուէն ինչ և զո-
պաղարկեման մասին։ Ան, ինչպէս երբ
տառի ուսուցիչական քաղաքական, մէջ ու
փոքր աշխարհ և ժողովուրդներու միտքի
Այլեւս մտածեցին և զարարտ չայ-
լուցողութիւնը, քանի զանի անպա-
շայկեանքը։ Զոքոր վաճաճեց շանկու
Պայաքար Ռուսիայի։ Տեղէ և ինչ ան-
բարարտ զապտէ ամենաշարժար Բորիս-
նի, որ դաժմ էր։ «Ռուս-Երբեմնեան Ռուսի-
այի անպաշ վաճաճեց շանկ չայկալե-
աշխարհ և իր արեւելեան քաղաքական-
ութեան շանկապետի ծախի գրեթե
գործուն շարժառարտ։ Այս խոսքերու
ամառքը, որ ինքապէս ինքի զոպա-
ղարկութեք Երեսնակի բանտի։

Արեւելեան եւ Արեւմտեան մեծ պիտու-
նքը չպիտի զգարուի որպէս ինքնուրու-
նիկ շարժումներ։ Եւ թէ՛ ամէն ինչ յար-
կուի ինքնուրուիկ շարժումներէն։ Եւ
կեանք եւ անկողնի ճիւղերը պիտի
կարգաւորուին ինքնուրուիկ։ Արեւելեան միջն-
երկրէն մտնել, մեծ եւ չոր պիտուի՝
Արեւմտեան պիտուի ու չոր պիտու
պիտուի։ Եւ այսպէս խաղաղութեան
թիւթը պիտի թրթրանայ առ ժամ
նոյն եւ ինչ մտայնութեամբ ճանաչե-
աւ եւ ընդունի փոքր եւ մեծոսմ պարզ-
ապարտութեան եւ անխափանքի, իրեն
զարգարտ հարապատ չարքերէն թէ՛ եւ
ինչեւ խորապէս աղքատի շուրթը վրայ
Արեւելի թէ՛ խաղաղութեան ինչ կարգ-
աւորութեան շուրթը։ Եւ ինչպէս
թափափուի ինչ ժամանակ չլսուած փոքր եւ
մեծոսմ աղքատի շարժումները ապրա-
յալանքներէն։ Այս ճակատը վրայ առնել

ԱՆԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԵԱՆ
ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԸ

Յրանաացի չարժանկարէն Մէրրի Օթ-
մեն, որ Փէլէյէի սրահին մէջ ձկնաբահի
անօթութիւնն էր բանախօսութիւններու
արքին մանակացած էր անցնելու տաքէ
ուղադրելով «Նոկիաստանի չարքի ղէմ-
տոյն» Նտաւրքըրական մապաւնի մը, այս
արթունքն ընթացէին կը ներկայանայ
Նազարաթիւնի սիւններուն թուրքական»

Մէջըրէ ՕՐԹԷՆ ինք ամէն պարամ ի
Թորքերէ: Թողողութիւն շատ օտարի ու
ամենախիւղա՛ն ի անոն բարեբա՛ն, օտփ
ութիւնները եւ. Փոշուրը: 40-000 շիւմ.
Եւսմորդա՛ն ի կարօրի Փոշը Անուշէն
իմէն. Սուրիոյ, Իրանի եւ. Բուսուստանի
ամենանները: Լուսանկարա՛ն ի Թուրքի
Երեւնիքի վայրերը, յուշարձանները, 7000
է. զանաւոր Փիւմ զարժանոցա՛ն ի եր այս
այտմանկարն յարդու թեւանը Նամար:

Հազարավոր կարգի մեծ երեւակային զբոսարկի թանգում, երեւոտարը եւ ձանակի թիկն արտահանողը պատճառ էին հանելով իր իրավունքները եւ Անի: Այլապես՝ հնագիտության համար թանկագին, յաշտ աշխարհի յայկական արտահանումն ու ձանակի թիկն արտարող արվեստի միակ ՄԱՐԵԻ ՕՐՔՔ-ին իր նոր արդյունքները թաղան պատկերները առիթ է կրճատել որ ամեն Հայ սեփեկծորեն գնահատել անոնց՝ հեղինակներին ունեն ու քործը:

Արքան Հոգարձակ Հետադարձության
Կառույցի Փոքր Աստիճան, Քուրթբեկու տիրա-
պետություններն արևմտյան, բնակավայրը ի-
նչոպ ման, Արենձե՛նը եւ Արենձա՛նը
բնակավայրերն Երուզղատի քաղաքի որդե-
բնակություն, թաղերով, եւ մշակույթի մա-
տակերովով արեւմտյան տարրեր իրարով,
Պոլսը եւ հնո իրենց զարաւանդներուն եւ
իրարապատկանաց զարհուրելի աւերե-
լուն հետ նաեւ, փառահեղ յիշատակա-

ին չարքերուն մէջ կը դառնուի եւ դարա-
որ շինուաւոց չա՛յ տողովուրդը, որ
բուած է աշօր Ուզրէկիստանէն եւ
իւրօքէնստանէն մէջնէն Աքժանթին եւ
նըկաստանն ու կ'ապրի թափառական ու
ստանդարն Վիճակի մէջ:

Գ. ԲԱԼԱՅԵԱՆ

Բանները իրենց ինքնատիպ ստեղծագործողներ :

[illegible]

Այս հայտարարներն արգելում են անվերջ հայտարարվող փոստային մայր-
բուլղարները՝ Անի։ Անի, անսպասելի, հե-
ռուսեր։ Անիայի բնութագրի մեջ մի քանի
հինգ, ինչպես պետք է արտեր աստուղիներ։
Գեղանման է մեր զինված Գաղափարների եւ-
հանրապետության համար, բայց մեր Ս. Փրիկ
հեղինակը, զարգացնելով արտառույտ, արհես-
տագործական լայնություններ մեր անցյալի
դրամատիկները։ Մեզ մեծաթիվ է ծանու այս
դրամատիկները։ Եւ արհեստագործական, հե-
ռուսերական պատկերներն անհիշատակե-
լի մեջ էլ, ծաղիկաբույս, հեղինակներն
նորից անցնումներով։ Գրքերը Հոնդեմ
Ս. Լուստոնիկի հեղինակ է այն։

Անուշ խոտիլիճ մը հազուկ սթափած՝ կը
հիտաղաղուենք Վանայ լճին ափերը ուր
այնպան ճանաթն Աղթամարի բազմաշան –
դասակ ծնունդի, երբ սուրբերով, թաղա –
ւորներով, հերոսներով կը վերականգնին
մեր գէջմը: Այնպեւութեցի այլաբանական,
պարզական տեսարաններով, վազդող
կենդանիներու մէջէն՝ աշխատատեւրներ
գլուարթ, կուպան ու կանչանքի մեր առեւ –
ելումը յամբարներու եւ փայտուն:

Կր փայտից տանեւ: Անանգարտ փոքրիկ մասնիկի մը նմ հիմա, Փրէյքլի այդ եմոյականակ ժողովուրդին մէջ, անպատուած Արեւելքի խորքին: Անատուած մասնիկի մը համամարդկային այս աշխարհի մէջ, րայց ինչեւ կտայած՝ ջեղիչ, անտոր անցեալին, անտոր նիւթիցէն, ողբ - զին եւ իմայեակա մատապուրժիւններուն: Կր մեծամասն եւ աշխարհաշինամար, այս

Հատուր մեծատառք տարին մէջ, միջ տարեկան յառաժեք եւ խոնարհակալ դու։ Մեղքի ՕՔՔԻ եւ շարունակեալ ցոյց տալ, տակաւ առ տակաւ, Հոռոմեական եւ բիզանական կայսրութիւններ շրջի լորձոնքին, խնարարք, Սեմաքանի ին- շատուկանքը, Բիբական քննարարքը, ինչի՜ փոր առնուած մեծերկերքը, զու- լայնքը Հռոմեականները, քրիստոն, ա- լիքները։ Անխարժակալ տալ՝մանքներ՝ զի- լիքներ, պատկարներ, մանրանքը, զի- լիքներ, Հոգովորական տանգալոր- ինքնան արտաշատութիւնը եղա՞ր ժո- ղարդական պատեր, երբեք եւ վերջապէս արդեական Թուրքական բարձրակի, կող- ժո՞ղմ։ Այլ լորձոքը Հանգի լորձոքները։

Ի՞նչ օղբս
ըմբոս ԿԸ ԴԱՌՆԱՆ

ԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՆՏԱՌՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Սնկեղծ ըլլալու համար, այս եղաւ նաեւ պատճառը՝ որ զբաւաժը խտանայ :
Ջերբակալութիւններ եւ բանտարկու-
թիւններ եղան : Մարդիկ կախուեցան :
Այն ատեն միայն Մոնթենեկքո լազաւ իբ-
րկի ատաղապարկն վրայ եւ ողբաց իր որդիներ-
ուն կորուստը :

Վրական շեմադրությունը մը չէրաւ. այսպէս մտադիր Տապարիստի պետի չմերկապետին՝ Բրբեռ զերի: Անպիտան հնչեր պաղպաղած էր Վնասիւթը: Այս քաջամուր կարեւոր էր Ներսիսեանի կոչել, քայց՝ Վնասիւթը բարեման արաւկապարեան կողմնակից ըլլալով, իր բռնած դիրքը ոչ մէկ ձեւով կայսրութիւնը պայծառաստացոյ. քանիտեան ժողովութեանը չէր եւ աստորիական քառակէն միջեւ, փոխանակ նուազելու՝ հ'աւելնային:

Վեպոլիք ըմբռստութեան կոչ չըբրաւ-
որհապա սրեւէ ձեւով աստորիական բա-
նակին հետ խնդիր չունենալով: Աւելի
... Դաստիարակներու հետ համամայ-

նած, անտառներին դուրս ելաւ եւ ի
 Վայրենիքիներէն Բաբելոն նոյն ժամ
 առնին: Դատաւարացոյնէն զայն, որ
 բնութիւնը իրականացած էր, ոչպէս
 իրականութիւնը իրենը: Սովորական
 իայց ան մնաց միշտ զաշ: Երկուս - երե
 տարուան մէջ, մողոլուրդի աշէին չեր
 ալ իրբէջն անցաւ դաւանման: Ինչ
 չամատաւարապետն էր իր անմիտ: Եր
 նէր անոնց՝ որոնք իր ներգրանցներ, ինչ
 պէջ նաեւ փոքրորդն եւ, փոքրորդա
 ժամանակին, որուն մէջ կ'ապրէր

ՀԱՅՐԻԿԸ Կ'ԱՆՀԵՏԱՆԱՅ . .

Գրություն 1916թ արևտուր առատությամբ
Հայրս զբաղած էր սենեակին մէջ
Փէթեր, հոգեբար տալան, պատահի՜ր
Վաղու՜ր լաւաւ, պարտաւ՜ր Սուսանային
Եր հասնէին՝ Հայրս արանքանիկ հանե-
լով պատահանին նստած գիտակիցներին
որ. ամբողջ րը մէջ, պատահեց. Համա-
պարին Յուսոյ, զորս երկուսն Առաքելոսի
ներք ընդունան. Համար: Երեք հասն է-
րին: Առնալով չէիք՝ կողք, դուրսէն ի-
մանաւ, երկուսն միմեք իր ունէր: Բաւ, թի-
հրաման ունէր Հայրս ստեղծ ր ստանալու
որ, իբր թի հարգած է հարցուցներ պիտ-
արտէին ինքն: Բոլորը իր նախկինքն
գիտէինք թի հայրիկը պիտէ չընդարա-
նար: Բայց ոչ ոք յայտու: Մեր ցարը զա-
րէր, աստիճան: :

Հայրս շուտով պատրաստվեցաւ, կար-
ւա կ'անապարհը շարքի եղածին շափ-
ուտն հեռանայ իւր լոբի կողմերումս մի-
նորոտէն: Զմտանեց արեւոց Վեռովէջն
մտնիլ, փոխանայ յամենուրեւ: Քե-
ւա, արցունքներէ վախճաւ: Միջ, րո-
ւար, իր ձեռքերուն մէջ քարքարանիլով
սպառնից, հախարից նսւել իր ժող-
կուք, հրաժարել փողերէ նշան մը և
բաժնի կ'ընծի: Եւ նեղուեցաւ ծնուն վրայ:
Քիթ, իր զարմարիլ, բնկերացաւ. ստոր
իյնելն որդւոջ տղի մը:

աղաքը, ինչը եւ ոչ այ ինքը չէր
տեսներ։ Աստորադիւրիսը պատմեց ին-
քնիքին ինչ։ Առաջին շօր՝ ստեղծ առաւ-
ելու կերպով պատուել էր. մեծ մեզ որ-
ք դպրեցին։ Անգամ բարեւ էր ան, որ-
քան ինչ ինչին։ Ճիշդ էր, որպէս պէտք
էր լավ որդւոյ ինչ։ Մեծ կերպուր,
հաշիւ, որ էր պատահ զայն, մեկը
անկէլէս ուղեւոր խաբարեցին ինչ, որ
հարկ տան անմիջեօր ծառ։ Գոյնի
էր, զինքը, էր չեմ կարող. անկարելի
ը հաշուարեցին զայն, Երնիկիս որ -
ընծաւ ինչ։ Յաճախ, էր անտեղի
այն տան հաշիւ, տանման, իսկուր
անտեղ, եւհար Դառնուրի էր հարկ
հաշիւ, որովք արդեւորեցին էր Դառնի-
կիսը։ Եւ այ կուտան, թայն ոչ ան-
տեղ ան շօր՝ ստեղծ կերպուր ծառ։ Եստ
անպատճառ խաբար ստեղծ էր եղաւ.
մեկը, թայն տանման ինչ, որ հաշիւը

դիմել երանգ. որովհետև եր մասն
երկրի խոսեցինք ասանք ի վեր: Եւ
այն երբ արցունքներն հանցեց ի
հոգեւորական զգացումը թէ՛ զան
հայրէջք եւ Սպիտակ հոգեւոր, եւ հոգեւոր
անուանեց զայն հասարակ, թերեւ առե-
նի մեծ անուն, որովհետեւ հոգեւոր
եղանակով ցարժե հասարակ:

Հիմա, երբ չապրա տարածում եր հոգեւ
որ օտար երկրէ իմ, առեի մօտ եզրու
մէջ՝ շարժեց իմ արեւմտ չափազանց չա-
մանկեան, զրոհեմ՝ շատ յառաւ եւ ըն-
դունելով զգրով, զոր եր գրեի, եւ իմ
նազեի աշխ պարկէ ծաղկեմունք որ ծա-
ղիկ եր գրեի իրեն: Այլեւս չէիք իք առ,
այլեւս վերադարձին եւ պատկերեց եւ այդ
ձեռով զոտեւր երկրին արմատ մեղի: Եւ
յուրանակեցին հոգեւոր իմ զպարկէ լրաց,
այլեւս իր, եւ այդ լուսանակը միմաւ
մանակ եր յայտնեց իմ ցարժե առ յայդ:
Այդ լուսանակըր ցնեանակեցեմունք իմ
նազեի եր. երբեմն իմա աշով որ չու-
նայիք անոր, ուրիշ աղանդ՝ զուսարմախ
խոսանակեցանք իմ զհիշ:

Անշատ մը, երկու Ռուսեր, աւատրիա-
կան բանտերէն փախած, ներկայացան
մեզի: Ամէն կողմ լեցուն էին առնոյն: Ոչ
ոչ կը զարմանար. վերջ ի վերջոյ բաւա-
րան Ռուսեր կային ամբողջ աշխարհը լե-
ցնելու համար:

ՄԻԼՈՎԱՆ ՃԻԼԱՍ

(S 5mp.)

ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՆԱԿԶՈՒԹԻՒՆԸ

Ազգերու Միութեան կողմէ կազմուած
Յանձնախումբ մը տասը նիստեր յատկա-
ցրելու ետք ժընեւի մէջ՝ Հրատարակե-
լի տեղեկագիրը աշխարհի բնակչութեան
շուրջ՝ Ասիէ տաւը բնիկացի զրադած է
նոյն ինդիքով։

ՏՆԻԿԿԱՐՐԻՆ ՀԱՄԱՃԱՅԻՆ funwum!
 ԿԱՐԻՔԻՆ, յԱՅԻՔԻՆ ԵՐԿՈՒ ՀԱՊԱՐ ԹՈՒՄ
 ԹԱՐԻՆ, ԵՐԿՐԻ ԲՆԱԿՈՒՐԻՔԻՆ՝ ԿՈՒՆ ԸՄՄ,
 ԿՈՅԵՆ ԾՈՔՐ ԺԻՒԿԱՆ: ՄԱՐԿՐԿՈՒԹԻՐԻՆ
 ՄԱՐԿՐՈՒՆ ԿՎՃԻ ՆԻՐՐՅԻՆ առողջապահ-
 աճան ԿԱՅԺԱՆՆԵՐՈՒ, ԺԱՆԵՐՈՒ ԹԻՒՆ ՆՐ-
 ՀԱՊՈՒՄԻ: ԿԵՆՁԵՐԻ ՄԻԷՊՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿԱ-
 ՐՈՒՄԻ:

×

Օգտագործ կայանք օրոշ ժամանակը պարզապես չէր քանակական թվեր էր երեք չարքեր միլիոն, միայն երկրպագի քանակությունները, այսպես ենթադրելով Պրլոբ է կերպ հայտնաբերված ամսական: Տասնմեկութ ղալարուր Ընթացիկ երկրպագիները համարվում են 280 առ չարքեր, երազագի զարուր էր 16 առ չարքեր: 1800 միլիոն 170 միլիոն էր, 1900թին շուր չարքեր միլիոն Յանմանիկերի տեղեկագրերը համարվում են 1880թին երկրե քանակություններ էր միլիոն էր, Վերլեր երկու տարբերություն տաճար եղան է իննսուն միլիոն, ծախարի քանակությունը հասնում, կամ երկու Ծրանապատ քանակություն: 1962թին տեղադրված կամադուր թվա՝ Տարաբախում էր համարաբար երկրեր պիտի ունենալ միլիոն քանակի, 1977թին շուր միլիոն երկու: Նպաստել միջ - եօթր միլիոն

Բնկերարյուն ներկայ պայթածներու տակ
երեստապարհներ ուշ կը մտնեն արտու-
նդութեան տասպարհը, ծները կը դադ-
րեն արտադրող տարրեր ըլլակն անկ-
կանութի քաջ ծանփանակներ, երեստապար-
հներ եւ ծները սպառող կը եւ 255ն (60 տա-
րեկանները ծիայն արտադրողը) Երկրու-
տարրերը ռաւման կը հետեւեն, ծները
սակեր երկար կ'ապրին, ուստի կը ծանրու-
նան տնտեսապէս աշխատող, արտադրող
ընկերութեան զրաւ:

×

Միևիթիկի մէջ սեւեռու եւ հերմաշին-
նոր Հասարակութեան օրէնքի առջեւ
ժամանակի ընթացքի պիտի դարձնի ցե-
ղային պաշտօնները, քայք պիտի մնա
Համահայկութեան պայշարը, որովհետեւ
հերմաշին նուազ կ'անձ, սեւր արտա-
կարգօրէն արտաւ: Միևիթիկի բնակիչն
հայր համար ժամահէկ է մտաւոր ա-
պապան եւ զիտ կը յամառնի պատմէնք
քայնէ Եւրոպայի դաղթելու արաժադրի
տարերուն առջեւ:

Ճերմակ ցեղի աճումին բաղդատմամբ
աւելի բաղձածին են դեղին ցեղի պատ-
կանող ժողովուրդները, Հնդկները : Տե-
ղեկադրին համաձայն Արթիկէի եւ Ասիոյ
բնակիչներուն թիւը պիտի ըլլայ չորս

միլիոն և ևս չհաղթեի միլիոն: Մտածո-
ղի էլ այս ամուսնի նույն շատափայլմ
հիշիրնեքու էջ, որոնք զբաղաւորելի
պէտք ունին զարգանալու համար, երկ-
րադրութիւնի ծաղկեցնելու համար,
բազմութիւնի ստեղծանելու համար: Ա-
նոց խաբարը սերը կը պահանջեն, զոր-
ծարաններու թիւը սահմանափակ է, ար-
տաւորելու նուազ է, ներածումները շատ
աւելի:

x

Եւրոպական պիտուքներն ընտանի
կտուր նպաստներ Հաստատուեցին և Գ.
Կառլսթերնը չամար: Ս. Մուրիքը, Եւ-
րոպայի ամենէն լայնամասշտաբ, 1944 թու-
նէ շարժանքներով պիտուեցան օգտուիք
Հաստատուեց Ժաքերն: Տառնակն Նպոյս
Ժաքերի քաղաքապետական շաքանակով,
է Կերտուի Տարը չէ կամ չէալաքան
փառք չէաղաղուեց արտեւակ լաւ Ժաք-
երն: Մաճիկը Բենն պատուարման
լաւագործուեց երկու էփուր 456 էփուր
կողմէ: 1950թին Ս. Մուրիքն թաղուե-
լին ըն 250 էփուր, այսինքն Եւրոպա-
ն ամբողջ թաղուիքը 30 աւ Նարբեր:
Ապրիլին, Հոլապուրն, Դանիայ ձէջ ալ
Հաստատուեցան թաղանակն նպաստներ:
Պատեալքովն ամուրիքը ետք տնու-
քը անկաշա ընկնիք Կիլմարին, Յրան-
սայի և Իուսլայն ձէջ, Հաստատուիվ ըն-
տան ընդ ալ ընկնաղաք Պարթիկ Նարբ-
է Երկրորդին օրէնքադէմէն էփը չամար
Նարալաքին և պատեալքներն Ժաք Ե-
րոպային չէ անկ եր արի Երբ Ժաք-
ան չէ արտաղաքան կողմով: Ետք
Կլուրդերն Ժրքուցիվ էփը և Բիւր լաւալա-
քն չամար ալ:

X

Հայաստան ասպետի ժառանգորդած է իր թոշակները՝ Քիմոսի, զարմանալի մեծությամբ։ Կո-րուստի Նեմեսիոսը։ Մեթր 12000 փարիզիկներ չախարհ կուշան։ Նժժ աս-մանապատիկի արտառուժը, թեմալի՝ Քիմ-ի յիստի աղտառուժը։ ժամանակին եւ ի-րապատիխ տարի երեւոտ Հաղաթի Հոգի էր ձեկին՝ զէպի թեմառան, Աստառ-ւնի, Հարառանի Մեթրիկա։ Արտառիկն է։ Փարիզիկա լաւ փաթեր ունի, րալլ իլիման անկառալ է Նարայաթիկի Հա-ւառ։ Արդէն լաւ երկրիկներ ալ Հարառ-արտառեոտական ձեռնարկներ սկսած է, տեղուց փայլ էր Կործանել Հաւ ին-ժեթը, որոշ երթած կ'արտառուժի Նա-րայա իւ սկսած էր նուալ ներածուժ կա-ռալի Նարայաթիկ։

Բնակչության և հարստության բաշխումը անհասարակ է երկրի վրա: Ցամախախտումը դր յանդի արև ճարպագուր - թեան թէ միջազգային համաժայնուր - թեանք շարահարմուրու և շուաղ բնակ - շուրթին տննեղը երկրներու հարստուր - թեան աղքատները, բազմամի ժողո - վուրդներու տեղ տալու է սակաւամարդ երկրներու մէջ, այլապէս ընկերային տայնայնեքք անտեսապիւնի պիտի ըլ - լան:

արած ձեռքբերով ու զգիչք տան, թաղչ - րանք եր լայնք փոքրկնեքք, անհապաճով՝ փախախտովք որ զառակներք տեսնեն: Գո՜չկնեքք շնամ տանն, եր ծուխկերտն մխլեն արնան ուռնեք որ սեղիք զանուն եմ արայնիս ուժով ու զ արարեք, որ մտաղ քր մտաղեք թէ՛ հոգեղ քր թաղչ՝ զանն զաննոք: Թուսերեք երգիւ երեք որ կեցան, յետոյ անհնաւացան: Ո՞րք զայնն: Ուրե՛կ՝ հուզաղան: Օճաք որ ունէ՛րն աղք - եռ յար կաշարոյ: Թնան ինք, ուր, ըստ երեւոյնն, արար մար յի մտնեք:

X

Վերադառնալու հարցը եկավ. ամեն ինչարժեքն էլ ավերվել էր քան ի սկզբն առնել։ Բայց դիպրադորի մի մասը միշտ՝ ձեռքով, լայլակ առնել։ Հուռուհներն հողաբար, լոյլակն առնել։ Իրեն նաև երբ ընթերթներն էլ աստղաշուշան ընթերթ։ Բարաբար էլ ձեռք առնողներին ուղարկում էին։ Երբայլ երբ զուգոր էլ երկուսը բաժնին՝ ըստ հույսերի, ուր մեկընտան էր։ Մայրը, երբ արցունքները պահուկու նստա՞, որոշվեցան անպայման երբ որ կեն ըր շատ մեծ երկնակույրներն ըր զոյց զուր երբ ամուսնիք տեղեկին. միավուկ դուռն էլ երբ պահուցիլայն աստանալու գրառն էլ։ Այն ձեռով հասցանք միայն թէ պահուցիլայն ամուսնիք ըր զոյց զուր էլ կրա՞նք որտեղ էին ամուսնիք երբ

×

Պաղկեցիք տնտեսապես էր Մայրույն 1798թ.ին հարապատկերից տեսուհի ընտելությունների մասին՝ երկնքի և բնության հանդեպ հանրապետական հայացքները արտահայտելու համար։ Պաղկեցիքի համայնքը համարվում էր հայկական հայության համայնքներից մեկը։ Պաղկեցիքի համայնքը համարվում էր հայկական հայության համայնքներից մեկը։ Պաղկեցիքի համայնքը համարվում էր հայկական հայության համայնքներից մեկը։

Մայրուհին առաջ Իտալացի մը, Ճեփա-
մարիա Օրթես, 1790ին գրած էր արդէն
թէ քնակչութեան աճումը շատ աւելի է
արտադրութենէն եւ պիտի գայ օր մը որ
մարդիկ սովամահ պիտի ըլլան :

Ճրանագրի տնտեսագետ Լը Ռուա Գո -
լիտ ժողովրդի մայրաքաղաքի տեսուհիներ
ընդ զոքը Թէ Է լուսադայն երկրագործու -
թեամբ երկիրը կրնայ սնուցանել 75ն 8
միլիոն Հողիք: Արեւի տնտեսագէտ մը
Բոլորն, կ'աւելցնէր. Է Մշտնջերմու նը -
ապառնեան պարագային քաղաքներու
ներգալը, պայմանով որ ներգաղթողը
մուտնի նոր Հայրենիքի բնակչութեան
սէփք:

Այդ պարագային պետութիւններ երկ-
րին դռներ բանալու են աշխատանքին
դու առջին: Ճրտանացի ունեւատէգտներ
հ'ընդունին որ երկիրը երկու միլիոն աշ-
խատանքներու պէտք ունի, բայց զոր-
ծաւոր դատակարգը, հանրային կարծիքը
հ'ընդդիմանալ խաւացի բանուորներու
ներգադրութիւն:

×

Զանկուքի ժր: Մեզի Համար՝ Հոյակապ
հրազ ժըն էր ան: Հիմա, երբ մեր մէջ էր
այլեւս, զարմնալ կը սիրէինք զայն,
բայց երազը կորուսած էր:

Հայրս ռուսի էր որ զերեսուն հր զոտ էր զաւանկերն ու առնէր։ Ուրախու-
նիկն էր սպանիլ, որ արտունիքնար հա-
մախուսէր էր։ Բաւարդ տախարդացուն էր
զինէր։ Կը զգոր սն՛ ին՛ էր զգացաւ ին-
նի մոնիքննկցորի սպաներ։ Թէն նիցու-
նա թաղարորի կատարի պաշտաններն
էկէ ին՛ էր, բայց բոլորիցացաւ էր Միու-
նեան։ Մերպալիս արդի բանակի մէջ,
ի՛նք, կէս զուարթ, յաւուրիմարիւն էր
չէր կրնար յուսալ։ Յետոյ, հր զգոր թէ
այլ Միւսնեամբ զգորի նուազի էր էրե-
րի արժէք։

Քէւեհ զգորգ, բայց եւ այնպէս շարք
 զորոշնեցաւ ծառայել իրբն ոստիկանս –
 զորպէս չափանասարճ՝ Բոլաբեկի մէջ։
 Կազմութեան վրայ ծանրանալ՝ քանի մը
 պիտի չծառայէր։ շարքս կը գտնուէր
 զոտարին այն կազմութեան մէջ՝ ուր
 մարդ գտնուածն է զործել իր զազափաթ-
 անքունն զգէմ։
 Գառտնութեան ընթացքը նոր ուղղու –
 թիւն մը իր ստանալ։ Անկողնիկ էր Հւ –
 մաճախնելիկ սոցիալն ու նկնիկ։

ՀԱՅ ՄԵԾ ԳԻՏՈՒՆԸ՝
ՆՈՐԱՅՐ ՍԻՍԱԿԵԱՆ

Ն. Միտքեան եւ Հայաստանի Գիտութեանն եւ Աղանձիայի անդամ կենսաբանական Նոբելյէր Միտակեան եւնդիմա - լողիչիչ կենսաբանական տարրարւմա - րանի վարիչն է եւ իրաժամանակ Ն. Միտքեան Աղանձիայի ընդհանուր զար - տուցարի տեղեակ :

Անխոնջ զխոնական մը, որուն մանկու-
թիւնը անցած է դառն պայմաններու մէջ:

Ծնած է 1907ին Հայաստանի Աշտարակի գրեհը: Այդեղործ ընտանիքի գաւաւ: 1927ին կ'աւարտէ միջնակարգ դպրոցը: Այնուհետեւ ուսումը կը շարունակէ Երևանի Համալսարանին մէջ, ուրիկէ միջնորդ Մոսկուա: Փայլուն յաջողութեամբ կ'աւարտէ գրեղատնտեսական — կազնեման:

1936ին պաշտպանած է Թեկնածուական Թէզը, իսկ 1940ին Տոքթորայի Թէզը՝ « Երաշտին դիմացող բոսիերու կենսաբիժական բնութագրութիւնը » նիւթին շուրջ :

Ինքնազոհ զինաականները զնաւա -
տանքով խոստան են իր մասին: Ակզաւ -
տակա Ա. Ն. Բախ իր զրէ - աւարով
Միտապոլիսի նշտան աշխատանքը ակաւա -
կան իր ներկայացնել զնաւաւեւի. զործ
մը՝ զգտնութեան մէջ, բոլորելու աւման
մասին: Հաղտապիտու աշխատանքիտու
թեմաթ օտուտան մարդ է աւն: Իսկակ
զործ աւեսաւ աւն՝ երաւաւին զնիմացող
բոլորելու կարեւոր չարգիւն պարզաւան -
ման մէջն:

Միասնական մասնաւորապէս զբաղած է
 բնախմբորի (փերման) զործուէութեամբ:
 Այս մարզին մէջ կարելի է յայտնաբեր-
 ութենէն ըրած է ահ: Ուսումնասիրած է

10հն 15 միլիտա բնակչութիւն մը: (1953 Մարտին): Բայց տնտեսագէտը կ'աւել - ցնէր. « Ժամանակ է դիմակազերծ ընել - կեղծ դիտունները եւ գթաբարութենէ զուրկ քաղաքագէտները »:

Հինբերասաններ հարկաւոր ուղեւ Հայք
մօտ եւ ինչ քննել, սերտօրէն խոր-
խախտելով Հայքը: Արարտունի սերունդ-
ինչ զոր ստաւանի սերունդ չէ, ինչպէս
այսօրանի մարդք Հայապ քուսակին
մարդէն տարբեր է: Ուրի միկտու ընկ-
տեցին մէջ հաղորդ մարդք տարբեր զի-
սու ըլլալ: Դպրոցական յաւանքն ու-
թեամբ ընդունակներն զիտութիւնս
պարտաւորութիւն իւրոն զիման չէ պիտ
ունենան եւ առեկապարտութեան ստիպու-
թիւն չենք: Դպրոցականութիւնը: Քիտ
չառնելով թաղանթի զէմբը, արտախա-
ռուցելով, ինկնալին, զայսպէս զի-
ստեանական բարդ Հայքցիւ յունենու կա-
րող:

ՆՈՐԷՆ ԳԱԲԻԿԵԱՆ

ԻՆՉՊԷՍ
ԸՄԲՈՍՏ ԿԸ ԴԱՌ

ՀԱՅՐԻԿԸ Կ'ԱՆՀԵՏԱՆԱՅ . . .

Այս երկրում, Համեմատաբար լուռ էին,
բայց մեծ զեղչին մէջ որմայաբերներու հե-
տեւ զորքն իրենց հետ զորքն հար-
ժեմքն: Դորձ զարմար զարմարներն
Համարակազմութիւնն էին: Սակայն, ոչ
մէկ տակն եւ ոչ այս իրերն մէկ լոյսի-
նէր: Այստեղանմանքն չորս մարդն լոյս-
նէրներն տակն եւ իրերներն տակն:
Մարդը լուր որ Հայեն: Անոնք իշխանա-
տէն, փառաբան զիշխանի տակն եւ եւ
պառն իշ լեւաբար մարդուն: Համարը
Ամենին յարակցանակութիւնն այն եւ, որ ա-
նոնք այս անսխալ Հարցուն էին: այս առ-
հանարին թիկնաւորներն իրերն: առեկե-
ղիւրին լոյսնին եւ փառն: Ամեն մարդն
եր իշէր այս Խուսեւ, արքայեանա-
թեան, առեկ մարդ եւ տիկին լոյսնին
անոնցն մարդարքն որմայաբերներն: առ-
մարդարքն այս լոյսնին: Անոնք առեկն անո-
թն եւ առեկն լոյսնուն էին, ամս Սկսեցին:
Անոնք Հայերն իրն այս առեկն Հնուն եւ
Անոնքն էին, հարգանքանքն թիկն:

Բարձրագույն կը համակերպ մեզ իրենց
զգը, խորհրդանքն, անտառ իրենցն ծուռ
էր ընկրկու է կը սկսէր իրականացնել
գլխադասարկութիւններ ստեղծել Այդ տարբ.
Խնթում ոչ մէկ տարբերութիւն ունէր
մէջ տարբերներէ: Միջնորդ, Ծնունդն,
սառ սոցալ զար. բարե: Մեծ մայրիկը
պատկաւ էր իր մատան անկողնին մէջ:
Որով մամուկներ մ'ը լնէր իր տառապան,
բայց պատահաւ չէրի նախաւորէր,
Ան տեսան իր ամէն բան՝ զոր կարելի է
անկեն ի կենսիկ էր ընթացան, աստուհն
դերձ՝ կը սիրէր զորանալ ապրել է ամ-
բողոր ընտանիքը իրեն ինն կուտար: Հոգե-
վարքը սկսեալ առտու կ'անուր, յանկար.
Իր ջոնին թէջ մեծ մայրիկը սկսեալ աղ-
մուկով նսել, կարճ է կըրկորեցան
շնորհակցումը, Յետոյ՝ կարծրացաւ: Այլ
էն է ինչու ինչ:

Այս օրը դիմար փոքրիկ:
Երևաւոտեան դղիւղայինները եկան իր սր-
նաբերին, յետոյ՝ իր տղաներէն մէկը, ՝
Միքէլ Նորիգորայրը հաւատա: Ընդհանուր
գիծովքը այն էր թէ իր մանէն: Հետե-
ւաբար, հոգիին փրկուիկան համար մոմ
մը մտակոտեան թիւնը ճով: Կարեւորը չէր
թէ այն հասկացաւ թէ ո՞ր անոր դանակա-
թիւնը: Ոչ ոք մտահոգուեցաւ այդ ուղ-
ղովքիմար: Փոքրիկները չհեռացուցին
զոտակոտեան անկողնին:

(9 Temp.)

կրուշին մեզի թմով խառնել և երբոր հարցումներուն պատասխանում է հան — զարտ կերպով: Այս է պատճառը, որ Արտաքին նախարարներու մոտորի մը զամբարում կտակով զուրկ կը համարուի: Այ մէկ անգամահանքին կայ՝ որ Բուսկանի ու վարր փոխտեսքան մե — Բարկուն, Արեւմտայի թէ Խ. Միւր — Բան կողմէ:

Մոսկուայի զինուոր մասնաճակները մէտ կը մնայ անշուշտ զերմանակն հարցը: Միացեալ Նահանգները, Անգ — լիա, Ֆրանսա եւ Խ. Միութիւնը, Գեր — մանիյոյ դատաւին հար իրաւունք ունեն իրենց բանակները պահելու տնտեսը: Բայց 14 տարի անցած է Գերմանիոյ դատաւին ի վեր և այլևս կարելի է խաղաղութեան դաշինք մը կնքել երկու Գեր — մանիաներու հետ: — Կրնէ վարչապետ Կրուշին: Այդ պարագային՝ յաղթական շարս երկիրները բնակարար պետի կարողանն 1945ի իրենց իրաւունքները եւ անոր ուժերը պիտի հեռանան Գերմա — նիայէն:

ՎԻՐՊԱԿ
Ֆեռառի երկուսն թիր (Նոր շրջա — նը) պիտի ըլլայ 4250 (այսօր 4230):

ՄԱՐՏԵՍԻ ԱՄՏՐ ԵԿԵՆԵՑԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՈՅ
ԱՆԱԳ ԶԱՐԲՈՒՆԵՆ ԵՒ Ս. ՉԱՏԿԻ
22 Մարտ, Կիրակի Մաղկապար, Ս. պատարագ թագմանք երկուսն խառնով ժամը 10ին: — Երեկոյ Դոնաթէթ ժամը հինգին: —
24 Մարտ, Աստղ Երեւոյթի Յիշա — տակ Յամն կուսակց. իրեկոյան ժամերը — զուգընթաց ժամը հինգին:

ԶԱՅ ԱՆԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՄԿՐՏՁ. ԵԿԵՆԵՑԻ ՄԱՐՏԻՆԵԼ

20, Քիւ ժամախա
Պաշտամունք՝ այս Կիրակի ժամը 10-45-ին հրապարակային մոտոր ժամը 17ին: Կր խառն՝ Տոքթ. Ժիլպէր Պիլկիլման: Դեթ՝ ժնշպէս ապատելի մեր կրկն — րէն:

ԿՈՒՋՈՒԽԻՆ
Ջոնաթիւններ հեռանակներ լնոնքա — մի համար (լնոնքա մը թիւի):
TERZIAN
3, RUE POISSONNIERE, PARIS
Imprimerie Spéciale
du Journal "Hatch"

ՍԵՐԲԻԱՅԻՆ ՆԱԿԱԿԱՅԻՆ ՄՈՒՐԱՏ ՌԻՍՈՒՄԱՐԱՐԱՅ ՄՈՒՐՈՒԽԻՆ
ՅԵՐԵՎԱՆՈՅԻՆ ՊԱՐԱԶԱՆԴԻԵՍ
22 Մարտ, Կիրակի կէս օրէ յետոյ ժամը 3-30էն միմեյն կէս զիշք իսկի Բաղադապետական մեծ քահան մէջ:
Métro : Mairie d'Issy

ՀԱՄԲԱՆԱՐ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԱՍԵԼԻԵՐ

Remington
Rasoir Electric
Remington Rand

<p>REMINGTON "Princess"</p> <p>— Մասնաւորաբար — ԿԻՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ պատրաստուած մօտելը</p>	<p>REMINGTON "Super 60"</p> <p>— ԱՄԵՐԻԿԱՆ — ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ Super-confort de rasage électrique</p>	<p>REMINGTON IV</p> <p>Բոլոր պիտակներուն մասշինի ՄՕՏԻԼ մը ԱՆՆԵԱԵՐԸ ՆՈՒՍ ՅԱՐԱՐՈՒԹՅԱՐ</p>
---	--	--

Services Commerciaux Rasoirs Electriques
12 Rue Edouard VII Paris - 9e

ՀԱՏԿԱԿԱՆ ԼԱՐՈՒԿՈՅՆ ՉԻՕՐԷՐԸ

ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԷ ԵՒ ԿԸ ՆԱԽԻ

ՀԱՏԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐԵՆԵԼԱՆ
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՆՈՒՇԵՐԸ

ԱՍԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

ՀԱՏԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐԵՆԵԼԱՆ
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՆՈՒՇԵՐԸ

32, RUE DE TRÉVISE - PARIS (9e)

TÉL. : TAI. 65-44

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿՐԵՆՈՊԼԸ — Հ. Յ. Դ. Եօրնկարյ —
Եան երկարութիւն ընդհ. մոտոր այս
Շարքի, ժամը 21ին, զարդիքը սրահին
մէջ: Եւորը ընկերներու ներկայութեան
պարտաւորել:

Ֆ. Կ. ԵՆՆԻ Կեղ. Ժարտիւնը միջ —
ժամանակային մոտոր կը հրաւիրէ Ժա —
րիկի շրջանի տար ժամանակագրու ըն —
կերտիւններ, այս երեւոյթի ժամը
հիշք 16ին Ռեմիսի վերնաշարքի, մեթր
Քառ: Կարեւոր օրակար:

ԴՈՄԱՆՈՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ ՌՈՒՄ ՄԵՋ
Նախաձեռնութեան Հ. Յ. Դ. Ջա —
ւարեան կոմիտէի, այս Շարքի, ժամը
21ին, երեմեան զարդը:

ՊԱՏՐԱՍՏԷՆ ԵՒ ՀՆԱԿԵՏ
ՈՂԻ. ԱՐԵՆԱԿ ԱՄԱՐԱՏԵԱՆԻ

Երեւոյթի յարաւել երեկոյթ մը
կողմակցութուն է:

21 Մարտ, Շարք երեկոյթում, ժամը
21ին, Սոյ տ Մարտի, Փարիզ:
8, Rue Jean Goejon

ԿՈՒՋՈՒԽԻՆ
Հա. կարող (Բուլկեզ) ժամանակ տար —
սածէ: Տեղակի զորք, ամբողջ տարին,
լա. վճարում է Դիմել:

Francine
38, RUE D'ABOUKIR, PARIS 2e 3e ÉTAGE

ՋՐԻ ԳՆԱՀԱՏԱՌՈՒ
EXPERTISE GRATUITE
Մաքիւն համար
մեր փալիցիւն, վիլլան,
յարկաբանիւն կամ խաճաքը:
J. TORANIAN
18, AVENUE DE L'OPERA
09E 73-21 09E 19-45

Draperies :
ՃՈՒ ՈՒ ՆՈՐ ԲՐԴԵԼԵՆԵՐ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՅԱՏԻԿ
ԿՏՈՐԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԿՈՐ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ETS. B. ARTMAN
Tissus :
ԱՄԵԼԵՆ ԸՆՏԻՐ ԿԵՐՊԱՍԵՐԸ ԱՆՄԵՐԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ
ԱՅՅԵԼԵՑԻՔ ՄԵՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
ԴԻՄԵՆԷՔ ՈՐԳԱՅԻ ՄԵՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՆԻՉԸ ԶԵՅԻ ԱՅՅԵԼԵ
ԳԵՆՈՒՄԵՆԻ ԶԱՐԳԵՐ ՊԵՏՔ ԸԼԼՈՑ
ETS. B. ARTMAN
26, RUE DE RIVOLI, 26
PARIS (4e)
MÉTRO : ST. PAUL
TEL : TUR 50-44

ՄԵՐ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ
Կողմակցութուն
Փարիզի Հանձնայ. Միութեան կողմէ 22 Մարտ, Կիրակի ժամը 16ին միմեյն 24,
CERCLE MILITAIRE
Երկարակ սրահը (Փալա Սենթ Օիլիսթին)
Գերարեւոյթական հոգի բաժին, անակ կայանք
Նախապիտակ՝ **ՎԱՐԴԱՆԵԱՆԻ**
Տոմարու եւ սեղաններու համար զիմել՝
Յ. Պաշտամունքան: Tél. : ORN. 37-22
Գ. Արամեան : TRI. 57-74

Tourist Romea France
Organisation Internationale
de Voyages
10, RUE PASQUIER, PARIS - 8e
Métro : Madeleine
Tél. : ANJ. 48-47, 41-83, 47-05

ԱՍՏ ՏԱՐԻ ԿԸ ԿԱՏԱՐԱԿԵՐԸ, ՄՈՍԿՈՒՄԵՐ ԻՆՈՒՐՈՒՄԻՆ
ՀԱՄԱԶԱՆՈՒԹԵԱՐԸ, ՉՈՐԱ ՀԱՄԱԳՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԴԵՊԻ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ՊԱՐԻՔԻՆ ՄԵՐՈՒՄ ԶԱՐԳՔ ՕՐԵՐԸ
ՅՈՒՆԻՍ 4, ՕԿՈՍՏՈՒ 1, 8 ԵՒ 15
Տեղերու թիւ սահմանափակում է: Ամբիւրապէս արժանազատի
Մանրամասնութեան համար զիմել՝
Tourist - Romea - France
10, Rue Pasquier - PARIS (8e)
Permanence Հայտ մը կողմէ ամէն օր ժամը 17ին 18-30:
Արձաւարութեան Կ'ընդունելու համար երկրները բնակող Հայեր.
Անգլիա, Իտալիա, Պելժիա

ԶՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄԸ ԶԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ ԶՆՆ
ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԻՐ :

(*) Երկրիչեսֆի, ռուս յեղափոխական, մեծածախ առևտրի մեջ, Միսկերիա (1889) իր գործը՝ շինչ որ պետք է ընկչ ռուս յառաջադասներու կողմէ նկատի առնուեալ իրեն դասական երկ:

ԱնԳԼԻՈՅՆ Վարաչպետ Մաքմիրն Նա -
կառնէր Աստուծոյն եւ ամբողջական

ԿԻՊՐՈՍ ԱՆԿԱՍ

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո Կիպրոսի բնակիչները սահմանադրված իրավասություններ ունեցան 19 Փետրվարի 1960ին անկախանալու շուրջ։

X

Սահմանադրություններ պետք չկա՞նք մարդկության, պաշտոնական կրթությունը։ Երեք պետություններ են հարաբերություն կարգավորում։

X

Պաշտպան երկու կարևոր խնդիրներ պետք մտան անկախության իշխանության տակ։

X

Մակրիոս Աթոք, ալ Եկոնիսի Կիսա-դործին մատուցել ներկայացուցիչներն յայտարարեց։

Կիպրոսի որ ստանալ պայմանագրական անկախություն, ներքին լայն ճիգնա-մարտերի մը, ներքին ազատ զարգաց-կանության մը, արտաքին զարգացվածու-թյան կարգավորումի մը մասը երեք պետու-թյանը։

Մարտի 24-ին Կիպրոսի Կիսա-դործին մատուցել ներկայացուցիչներն յայտարարեց։

ՔԱՆԱՔԱՄԱՆ ԱՄԱՆԱՅԱՑՈՒՄ

Երկու մեծերուն միջև կատարուած աշխարհի բաժանումը այն հետեւեալը պի-տի ունենայլ, որ իմաստներ չըլծանող պիտի զարգեն զոյաթիւն ունենայլ և պիտի ինչան առնէն անկախ արդէ-ցունքան տակ։

զուգարար պետութեանց մարտնչութիւնը։ Ապագայութեան համար բնակչութեան թիւն է։

X

1956ի իմնականութեան համաձայն կղզիին բնակչութեան թիւն էր 531.000, որուն 80548ը թուրք, Եկոնիսիայի մէջ էին երրորդը, Լեփթարի մէջ մեծամաս-նութիւն, թիւն շատերը կը խառն յաւա-րէն։

Կիպրոս արարածս միեւն իր ունեցաւ անկախական պարզութեան տակ։ 1946ին ի վեր ապրեալն 18 աւ Զարիւր ամուս և-նեցած է։

X

Համայնքի կը հաստատեն թէ Կիպրոսի անկախութեան պայմանագրութեան սկիզբն 1400-ին (Ք. Մ.)։ Փոխկենտրոններ հաստատու-ցան պիտէ հանքերի շահագործելու հա-մար (1560 Ք. Մ.)։

X

Թուրք տիրապետութեան տակ թնալ -

չուրիներ չուտալի սկսու, ինչպէս ամե-նաբեր, ուրիտալիներ սկսեցին կը հա-ստատի։

X

Մաքիոսի համաձայնութեան թիւն 1914-ին՝ երբ Թուրքիոյ պատերազմի մասն։ 1916ի Մայիս - Փետր համաձայնութեանը

X

Կղզիականներու Յանապետին միացման շարժումը նորարարի մը լին։

Կղզիականներու Յանապետին միացման շարժումը նորարարի մը լին։ 1916ի Մայիս - Փետր համաձայնութեանը

X

1954 Ապրիլին Թուրքիոյ Արտաքին նա-խարար յայտարարեց։

ՃԱՊԱՆԱԳՐԻ ԽԱՐԵՐ

ՍԹԱԼԻՆ Ս. ՂԱԶԱՐԻ ՄԵՋ

Հարաւային Ցիւանա հրատարակուող է իւ ձիւնային Տէկի իմաստներ խա-նային պարբերակները, անցան ինչ-անգիս թանի թիւն մէջ։

Մաքիոսի համաձայնութեան թիւն 1914-ին՝ երբ Թուրքիոյ պատերազմի մասն։ 1916ի Մայիս - Փետր համաձայնութեանը

Կղզիականներու Յանապետին միացման շարժումը նորարարի մը լին։ 1916ի Մայիս - Փետր համաձայնութեանը

Կղզիականներու Յանապետին միացման շարժումը նորարարի մը լին։ 1916ի Մայիս - Փետր համաձայնութեանը

Կղզիականներու Յանապետին միացման շարժումը նորարարի մը լին։ 1916ի Մայիս - Փետր համաձայնութեանը

X

Այժմ պաշարներ երկու տարբերութի մի-նե անկ պիտի ունենայլ, որոնք թիւն։

ԽՈՐԷՆ ԿԱՐԿԻՆԸ

գին հետեւեալ, բոլոր անոնց որոնք խաղաղութեան կողմնակից են, պիտի ընեն զարմեան։

Միեւնոյն ամեն, Նոյեմբերական պա-տերազմը պատարարական զինքն մէջ կը լին։

(2 Երբ.)

